

การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

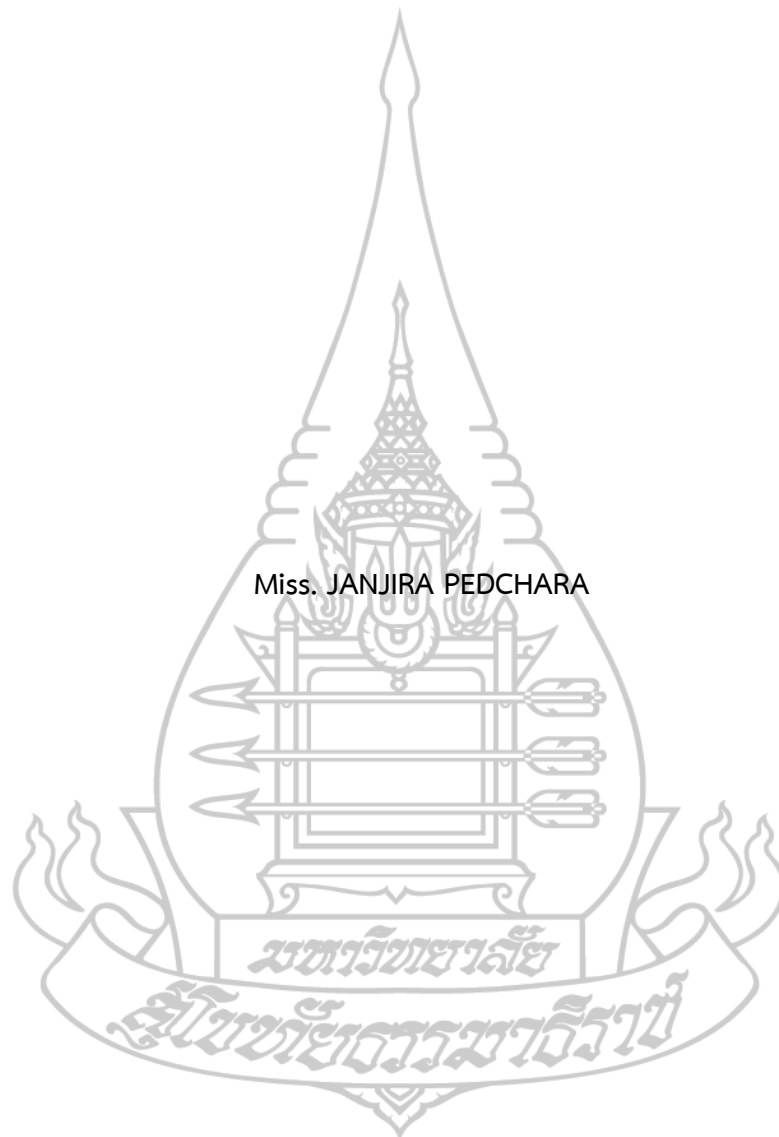

นางสาวจันทิรา เพ็ชระ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Internal Supervision of Schools under Suratthani Primary Educational
Service Area Office 2

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ชื่อและนามสกุล นางสาวจันจิรา เพ็ชระ

แขนงวิชา / วิชาเอก บริหารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อรณพ จินะวัฒน์)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว่ำอิสระ การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
ผู้ศึกษา นางสาวจันจิรา เพ็ชระ รหัสนักศึกษา 2632300543
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 318 คน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ ด้านการดำเนินงานการนิเทศ ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ และ (2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีสภาพการนิเทศภายใน ภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การนิเทศภายใน สถานศึกษา ประถมศึกษา

Independent Study title: “Internal Supervision of Schools under Suratthani Primary Educational Service Area Office 2”

Author: “Miss. JANJIRA PEDCHARA”; ID: “2632300543”;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Dr, Manaphan Charnsilp; Academic year: 2023

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the conditions of internal supervision in schools under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare the conditions of internal supervision in schools under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2 as classified by school size.

The research sample consisted of 318 teachers in schools under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2 obtained by stratified random sampling based on school size. The sample size was determined based on Krejcie and Morgan’s Sample Size Table. The employed research tool was a questionnaire on the conditions of internal supervision in school, with reliability coefficient of .85. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings revealed that (1) both the overall and specific aspects of conditions of internal supervision in schools under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2 were rated at the high level. When considering the specific aspects of conditions of internal supervision in the schools, they could be ranked from top to bottom based on their rating means as follows: that of studying current condition, problems and needs for supervision; that of supervision operation; that of supervision planning; and that of evaluation and reporting of supervision results; and (2) as for the comparison results of conditions of internal supervision in schools under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2 as classified by school size, it was found that schools with different sizes significantly differed in the overall conditions of internal supervision at the .05 level.

Keywords : Internal supervision; School; Primary education

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลหลายท่าน ในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.มนพันธ์ ชาญศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา ติดตาม และช่วยเหลือ การทำการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ อย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ดร.สำรวย ภัคดี รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัชฌมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ดร.ญาณิศา บุญจิตร รองคณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสุราษฎร์ธานี และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีมปรัชญ์ คณิณพศุตย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่กรุณาตรวจพิจารณาเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษสุราษฎร์ธานี เขต 2 ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบ แบบสอบถาม รวมทั้งอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่กรุณาให้ความรู้ ให้ประสบการณ์และคำแนะนำจน

ประสบผลสำเร็จ ขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กรุณา ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและที่สำคัญอย่างยิ่ง ขอขอบคุณครอบครัวที่ให้กำลังใจตลอดมา คุณประโยชน์ที่เกิดจากการศึกษาครั้งนี้ ขอมอบให้กับผู้ที่สนใจการศึกษาทุกท่าน

นางสาวจันจิรา เพ็ชระ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
สภาพทั่วไปและการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	47
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2	48

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	55
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
สรุปการวิจัย	57
อภิปรายผล	58
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	71
ก รายนามและประวัติผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ	72
ข สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล	74
ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	83
ง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์	89
จ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	94
ประวัติผู้ศึกษา	96

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์เพื่อกำหนดกระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา จากทัศนะ และผลงานวิจัยของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ	22
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2566	43
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	47
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>SD</i>) ของระดับสภาพการนิเทศภายใน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวม	49
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>SD</i>) ของระดับสภาพการนิเทศภายใน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ	50
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>SD</i>) ของระดับสภาพการนิเทศภายใน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ	51
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>SD</i>) ของระดับสภาพการนิเทศภายใน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการดำเนินงานการนิเทศ	52
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (<i>SD</i>) สภาพการนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ	54
ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาด สถานศึกษา	55

ญ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันในยุคศตวรรษที่ 21 ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและหลากหลายทั้งในด้านสังคม สภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ถูกคิดค้นขึ้นมาตอบสนองความต้องการและความสะดวกสบายของมนุษย์ ทั้งทางด้านการคมนาคม การสาธารณสุข การเมือง การสื่อสาร การศึกษา และอื่น ๆ ทั้งหมดเหล่านี้ล้วนส่งผลให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง มนุษย์มักแสวงหาวัตถุเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ให้ค่านิยมอย่างมากต่อวัตถุ และเมื่อความเจริญของวัตถุกับความเจริญของจิตใจไม่ได้ถูกพัฒนาไปพร้อมการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ล้วนมาจากเหตุผลปัจจัยจำนวนมากที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและส่งผลให้สภาวะรวมของการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องเพราะฉะนั้นการที่บุคคลและชุมชนจะดำเนินต่อไปได้ การเรียนรู้ของแต่ละคน แต่ละกลุ่มจะต้องทันสมัยและทันกาลมีความหมายประโยชน์และคุณค่าช่วยให้แต่ละคนและทุกคน “รู้เท่า รู้ทัน รู้ธรรม รู้ถึงความจริง” การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิต และการพัฒนากำลังคนดังกล่าวเพื่อให้ได้ทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็น ต้องใช้ในการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การนิเทศภายใน (internal supervision) เป็นกระบวนการสื่อสารภายในองค์กรหรือองค์กรที่มุ่งเน้นในการส่งสัญญาณและข้อมูลระหว่างสมาชิกในองค์กร มีความสำคัญอย่างมากในองค์กรที่มีขนาดใหญ่และเป็นองค์กรที่มีกลุ่มงานหรือทีมงานที่กระจายอยู่ในสถานที่ต่างกัน ซึ่งประสิทธิภาพในการนิเทศภายในสามารถมีผลต่อสำเร็จขององค์กรช่วยเสริมสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ทีมงานที่มีการสื่อสารที่ดีระหว่างสมาชิกจะทำให้ทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสนับสนุนในการแก้ไขปัญหาและการดำเนินงานให้สามารถทำได้ตามเป้าหมาย ลดความขัดแย้ง ส่งเสริมในการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมให้พนักงานรู้สึกมีค่าและความสำคัญในองค์กร

การนิเทศภายในเป็นกระบวนการต่อเนื่อง ใช้เทคนิคการนิเทศที่เหมาะสม และรูปแบบการนิเทศในแบบต่าง ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ก็คือ ผู้บริหาร ครู

อาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งจะต้องได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการ การศึกษาและการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้แนวทางหรือวิธีการพัฒนาที่ หลากหลาย การนิเทศภายในเป็นกระบวนการดำเนินงานภายในโรงเรียน ที่จะพัฒนาครูผู้สอนให้ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต2 ยังพบปัญหาขัดขวาง การนิเทศอย่างต่อเนื่อง ขาดศึกษานิเทศก์ที่ทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือแนะนำส่งเสริมให้เกิด การปรับปรุงการเรียนการสอนของครูและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของ การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพอย่างเต็มศักยภาพพร้อมทั้งจัดให้มีกิจกรรมอื่นๆควบคู่ไป ด้วย เช่น กิจกรรมการสร้างขวัญและกำลังใจกิจกรรมมนุษยสัมพันธ์ ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนครูสอนไม่เต็มเวลาสอนไม่เต็มความสามารถเพราะครูมีภาระงานอื่นที่ นอกเหนือจากการสอนปัญหาการขาดแคลนครูครูไม่ครบตามรายวิชาเอกครูลาออกบ่อยครูขาดขวัญ และกำลังใจนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะยากจน นอกจากนี้หลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ที่ทำให้การนิเทศภายในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ เท่าที่ควร เนื่องจากผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ตระหนักว่าตนมีส่วนสำคัญที่จะ ผลักดันให้เกิดการพัฒนา บุคลากรส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ของการนิเทศภายใน โรงเรียนคิดว่าเป็นการไปสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียนและไม่รู้จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของการนิเทศ ภายในโรงเรียนว่าเป็นไป เพื่อความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาบุคลากรทุกคน เนื่องจากเข้าใจว่าการ นิเทศเป็นการไปตรวจสอบ จับผิด ประเมิน วิพากษ์ณ์ วิจารณ์ จึง ไม่ให้ความร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำ นอกจากนี้ผู้บริหารขาดความมั่นใจในการนิเทศภายในโรงเรียน สื่อ เครื่องมือ นวัตกรรมใหม่ๆ ทาง การนิเทศไม่ได้นำมาใช้ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างแท้จริง (รายงานผลการ ดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2565:44)

ทั้งนี้การนิเทศภายในเป็นวิธีที่จะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ เพื่อให้ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา การที่จะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้นต้องใช้ การนิเทศภายใน การพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพทั้งทางด้านการบริหาร การจัดการเรียน การสอน และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การนิเทศภายในจึงเป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพทาง การศึกษา ที่จะส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การสอนของครูให้เอื้อต่อความสำเร็จทางการเรียนของนักเรียน การเปลี่ยนแปลงความรู้เจตคติ ซึ่ง เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรมส่วนบุคคล จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ มุ่งพัฒนาบุคลากรให้ได้รับความรู้ความสามารถในการพัฒนางาน พัฒนาตนเอง ครูผู้สอนมีการเตรียม ตัว วางแผน จัดลำดับขั้นตอนในการสอนให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับนักเรียนยิ่งขึ้น

ด้วยสาเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เพื่อศึกษาระดับ เปรียบเทียบและประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา อันจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา ทำให้ผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการเรียนการสอนได้รับผลประโยชน์จากการสอนของครู นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ยังเป็นข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษาอื่น นำไปประยุกต์ใช้และเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพต่อไป

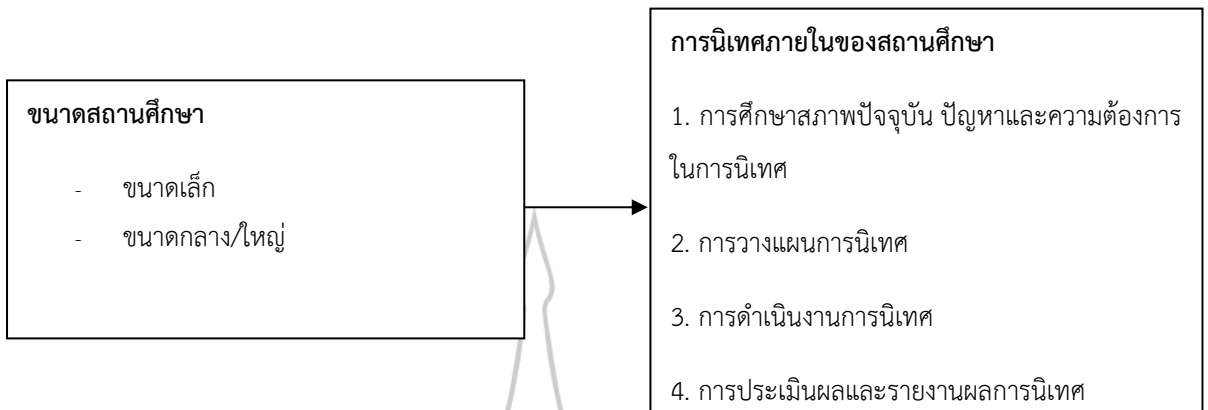
2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของวัชรา เล่าเรียนดี (2553, น. 226) อัมพรกัญญ์ บัวครอง (2553, น.25) Glickman (2009) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 232-334) สันติ บุญภิรมย์, 2553 น. 314) จิตติมา วรณศรี (2557, น. 113) ทันติมา พงษ์พรหม (2558) เมธินี สะไร (2560,น. 31) คณาพร คมสัน (2564, น. 12-13) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 (2565) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยมีกระบวนการต่อเนื่องกันเป็นลำดับไว้ 4 ขั้นตอน มาใช้เป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังภาพ

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

4.1 ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาศึกษาการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

4.1.1 ขนาดสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง/ใหญ่

4.1.2 ขั้นตอนการนิเทศภายใน

- 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ
- 2) การวางแผนการนิเทศ
- 3) การดำเนินงานการนิเทศ
- 4) การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ

4.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2566 จากสถานศึกษา 179 แห่ง จำนวนทั้งหมด 1,832 คน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศในสถานศึกษา ในการร่วมมือร่วมใจพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลคุณภาพของผู้เรียน เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการศึกษา โดยการสนับสนุนช่วยเหลือครู การให้คำปรึกษา ชี้แนะ ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อการพัฒนา และกระตุ้นครู ด้วยการเสริมขวัญและกำลังใจในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของครูผู้สอน เพื่อให้เกิดผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สูงขึ้น โดยมีกระบวนการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ หมายถึง กระบวนการในการวิเคราะห์สภาพสาเหตุของปัญหา โดยการสำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาโรงเรียน สภาพความสะอาดและความปลอดภัยของห้องเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินการนิเทศภายใน การจัดทำแฟ้มข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ประชุมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการนิเทศ กำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการนิเทศ และกำหนดวิธีการพัฒนาผู้เรียน

5.1.2 การวางแผนการนิเทศ หมายถึง กระบวนการประชุมวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศ โดยใช้ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ จัดทำเป็นโครงการนิเทศภายใน จัดกิจกรรมการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียน และคณะกรรมการนิเทศจัดทำปฏิทินการออกนิเทศ โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศสร้างสื่อ และเครื่องมือแบบบันทึกสำหรับการนิเทศ การกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน การวางแผนการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสถานศึกษา

5.1.3 การดำเนินงานการนิเทศ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการนิเทศตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยการประชุมชี้แจงให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ ก่อนเข้าทำการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามกำหนดการในปฏิทินการนิเทศ ดำเนินกิจกรรมการนิเทศทางตรงด้วยตนเอง คือ สาธิตการสอน การสังเกตการสอน การพูด ชี้แนะ แนะนำร่วมปฏิบัติการสอน ร่วมปรึกษาหารือ และการนิเทศทางอ้อมด้วยกิจกรรมการนิเทศ ประกอบด้วยแบบบันทึกการนิเทศ และติดตามผลโครงการนิเทศภายใน ประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดกิจกรรมการนิเทศ เพื่อแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน สร้างขวัญกำลังใจให้ครูผู้สอนใน

ระหว่างกรณีพิเศษ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมกรณีพิเศษภายในสม่ำเสมอ เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อกรณีพิเศษภายในให้แก่ครูผู้สอน

5.1.4 การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ หมายถึง การประเมินและสรุปผลกรณีพิเศษ โดยการให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลกรณีพิเศษภายใน จัดให้มีการประเมินผลกรณีพิเศษภายในโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง มีการร่วมกันสรุปและรายงานผลที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมกรณีพิเศษ นำผลการดำเนินการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรมกรณีพิเศษครั้งต่อไป ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลกรณีพิเศษภายใน สรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรู้เล่ม เพื่อเผยแพร่กรณีพิเศษภายในเป็นประจำทุกปี

5.2 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

5.3 สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐที่จัดการศึกษาในระบบโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 โดยแบ่งขนาดของสถานศึกษาได้ 3 ขนาด ดังนี้

ขนาดเล็ก ได้แก่ สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

ขนาดกลาง ได้แก่ สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน

ขนาดใหญ่ ได้แก่ สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601-1,500 คน

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการศึกษาที่เป็นข้อมูลสารสนเทศไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ให้ดียิ่งขึ้น

6.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับการวางแผน ปรับปรุง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

6.3 สถานศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการพัฒนางานนิเทศภายในต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งที่จะศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวคิดที่จะนำไปสู่กรอบความคิดให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.1.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.3 หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.4 บุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.5 กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

2. สภาพทั่วไปและการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุราษฎร์ธานี เขต 2

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

1.1.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในของสถานศึกษาเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความร่วมมือ ร่วมใจของบุคลากรในสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาด้านการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ ดังนี้

เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2561, น.11) ได้กล่าวถึงว่า การนิเทศภายในเป็นกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหารนิเทศให้การช่วยเหลือครูผู้รับการนิเทศและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้ความชำนาญเฉพาะเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานซึ่งถือเป็นการสร้างความองกวมทางวิชาชีพทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของนักเรียนให้เป็นที่ตามเป้าหมายของการศึกษา

นนทพร พนาตรีสวัสดิ์ (2559) ให้ความหมายว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการพัฒนาการดำเนินงานภายในโรงเรียนเพื่อให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนได้ประสบความสำเร็จด้วยการร่วมมือกัน พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขงานในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

วิไลพร อ่อนภูเข (2561, น.8) สรุปว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษาเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา การปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครูตลอดจนนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

สุภัจฉรา กาใจ (2562, น. 53) การนิเทศภายในเป็นกระบวนการทางวิชาการที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งที่จะพัฒนาครูผู้สอนเป็นหลักเนื่องจากปรัชญาของการนิเทศการศึกษานั้นมีความเชื่อว่าครูสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษาครูถือเป็นผู้นำกระบวนการและองค์ประกอบอื่นมาใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนและมุ่งเน้นการช่วยเหลือการให้คำแนะนำให้คำปรึกษาและกระตุ้นครูเพื่อป้องกันความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษากการส่งเสริมให้มีการริเริ่มทดลองใหม่ ๆ ด้านการศึกษาและการส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครู

ปนัดดา ศิริพัฒนกุล (2558, น. 17) การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในการให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาเสนอแนะแก่ผู้ร่วมงานในการความร่วมมือการดำเนินการ และกระบวนการส่งเสริมสนับสนุน เพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษาริเริ่มพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้

ไฉน ยังล่อ (2550, น. 10) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การปฏิบัติงาน ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรในโรงเรียนโดยใช้ขั้นตอนกระบวนการในการนิเทศภายใน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง

เอนก ส่งแสง (2550, น. 136) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การนิเทศที่อาศัยบุคลากรในโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนการ

สอนที่ โรงเรียนคัดเลือกและแต่งตั้งขึ้น โดยทำงานร่วมกับครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 51) กล่าวว่า การ นิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุน หรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนประสบ ความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก คือการสอน หรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียน ทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมให้เมตามวัยและเต็มศักยภาพ โดยความ ร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน

นิตยา ทองไทย (2552, น. 28) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียน เพื่อเป็นการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของ ครู เพื่อให้ครูเกิดการพัฒนาแลความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพและมีความก้าวหน้าใน วิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นและตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร

พิสิฐ ทวีกาญจน์ (2552, น. 104) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน แนะนำหรือช่วยเหลือของผู้บริหารโรงเรียน และบุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศในการ เพิ่มสมรรถภาพการสอนของครูภายในโรงเรียนให้สูงขึ้น ให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนไปด้วยดี และทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีประสิทธิภาพสูงสุด คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

เมธี ฮังภู (2554, น. 10) ได้สรุปความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการทำงานร่วมกันกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพโดยมุ่งให้เกิดประสิทธิผลในด้านการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้รู้รู้จัก ช่วยเหลือตนเองและมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนมุ่ง พัฒนาครู อาจารย์ในสถานศึกษาให้รู้จักวิธีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้การศึกษา เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา

สรุปได้ว่าการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการ ร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศในสถานศึกษา ในการร่วมมือร่วมใจพัฒนาการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพส่งผลคุณภาพของผู้เรียน เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐาน การศึกษา โดยการสนับสนุนช่วยเหลือครู การให้คำปรึกษา ชี้แนะ ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข เพื่อการพัฒนา และกระตุ้นครูด้วยการเสริมขวัญและกำลังใจในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการ ทำงานของครูผู้สอน เพื่อให้เกิดผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สูงขึ้น

1.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

การนิเทศภายในโรงเรียน มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยครูให้สอนดียิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าครูจะ สอนดีอยู่แล้วก็ควรที่จะได้รับการส่งเสริมให้สอนดียิ่งขึ้นไปอีก ด้วยเหตุที่วิทยาการก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ ตามสภาวะของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้งและวิทยาการใหม่ๆ ก็เกิดขึ้นอยู่เสมอ

เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในสภาพปัจจุบันครูที่ทำการสอนเป็นประจำมีบทบาทภารกิจและได้รับการคาดหวังมากขึ้น จนไม่มีเวลาที่จะศึกษาค้นคว้าและติดตามวิทยาการใหม่ๆ ครูไม่มีวุฒิอยู่ห่างจากแหล่งวิทยาการ การนิเทศการสอนจึงมีส่วนช่วยได้มาก นอกจากการช่วยครูให้สอนดียิ่งขึ้นแล้ว การนิเทศการสอนยังช่วยนักเรียนให้เรียนดียิ่งขึ้น ช่วยปรับปรุงให้โรงเรียนดียิ่งขึ้น และช่วยประสานความเข้าใจระหว่างผู้บริหารกับครูอีกด้วย การนิเทศการศึกษาที่มีความละเอียดลออและสลับซับซ้อนมากกว่าการนิเทศในสาขาอาชีพอื่น เพราะการพัฒนาคนเป็นงานที่ต้องอาศัยเวลาและวิธีการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าบุคคลที่จะพัฒนาเป็นเด็กวัยเยาว์ด้วยแล้ว งานนิเทศเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนและซับซ้อนมากขึ้นไปอีก มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

เสนห์ กรแก้ว (2552, น. 8) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในว่า จะต้องให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เข้าใจแนวทางและวิธีการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งช่วยให้ครูพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเอง เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

ศิขริน กณะกาศัย (2552, น.7) กล่าวว่า การจัดให้มีการนิเทศภายในขึ้นด้วยจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

1. เพื่อช่วยให้ครูค้นหาและรู้วิธีการทำงานด้วยตนเอง
  2. เพื่อช่วยให้ครูรู้จักแยกแยะ วิเคราะห์ปัญหาของตนเอง โดยช่วยให้ครูรู้ว่าอะไรที่เป็นปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และจะแก้ปัญหาเหล่านี้ได้อย่างไร
  3. เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกมั่นใจในอาชีพ และมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน
  4. เพื่อช่วยให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอน
- เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจถึง ปรัชญาและความต้องการทางการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 226) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
2. เพื่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อสำรวจ วิเคราะห์ วิจัยและประเมินผล เพื่อปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
4. เพื่อพัฒนาหลักการและสื่อการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน และเอกสารทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นของสถานศึกษาและครูอาจารย์
5. เพื่อพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะครูอาจารย์ให้มีความรู้ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็น ซึ่งจะนำไปใช้ในการเรียนการสอน การจัดการศึกษา ทั้งให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้

ไฉน ยังล่อ (2550, น. 10) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่าการนิเทศภายในโรงเรียนมุ่งที่จะพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ให้มีความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าในอาชีพโดยส่งผล ต่อคุณภาพของนักเรียน ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น. 55) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศ ภายในโรงเรียนไว้ว่า

1. เป็นการช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงตนเอง กิจกรรมการเรียนการสอน
2. สามารถพัฒนาพฤติกรรม บุคลิกภาพการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น
3. สนับสนุนความรู้ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. กำกับ ควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติงานของครูในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง
5. ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันเป็นคณะ

พิสิฐ ทวีกาญจน์ (2552, น. 16) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ว่า เป็นการช่วยเหลือครูให้มีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษา ตลอดจนหน้าที่ความรับผิดชอบช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านวิชาชีพ

นิตยา ทองไทย (2552, น. 22) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือครูหรือบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถที่จะพัฒนาตนเองพัฒนางาน ตลอดจนยังสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งอันเป็นการส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงขึ้น พร้อมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็ย่อมจะดีตามไปด้วย นั่นคือการจัดการศึกษาของประเทศชาติบรรลุเป้าหมายตามหลักสูตรและแผนการศึกษาแห่งชาติ

เชษฐพงษ์ สินทร์พย์ (2551, น. 28-29) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ว่า

1. เป็นการสนับสนุนช่วยเหลือครูให้ได้รับความรู้ และประสบการณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน รู้ขอบข่ายงานในความรับผิดชอบของตน
2. การนิเทศภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถช่วยเหลือตนเองได้
3. เพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด

สำรวย พานนา (2552, น. 22) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ว่า เป็นการมุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานเข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษาตลอดจนบทบาท

หน้าที่ที่รับผิดชอบและกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง อันมีผลต่อนักเรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

คุณุตม์ แสนอาจ (2549, น. 19-20) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการนิเทศภายในไว้ว่า การนิเทศ ภายในมีความมุ่งหมายในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียนมุ่งประสานงานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาหลักสูตรช่วยปรับปรุง การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและรักษาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ตลอดจนช่วยให้เกิดพัฒนาการทางวิชาชีพครู ให้ครูพัฒนาพฤติกรรมการสอนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนของนักเรียนด้วย

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายในการนิเทศภายใน 1) เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการร่วมมือของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา 2) เพื่อช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ 3) เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน ให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ 4) เพื่อกำกับ ควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

1.3 หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา

หลักการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีหลักในการดำเนินงานเพราะการ ดำเนินงานที่ประกอบด้วยหลักการ เหตุผล มีเกณฑ์ ข้อเท็จจริงพื้นฐาน หรือความเชื่อมั่นเป็นที่ยอมรับ สามารถที่จะนำไปสู่การตัดสินใจ กำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ได้มีผู้กล่าวถึงหลักการนิเทศ การศึกษา ไว้ดังนี้

วิชา เล่าเรียนดี (2553, น. 116-117) กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. การให้ความร่วมมือร่วมใจสอน
2. การสร้างความผูกพันต่อภาระหน้าที่ ด้วยความเต็มใจของบุคลากรในสถานศึกษา และครู

3. การประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. การประสานกันทุกฝ่าย

5. เป็นประชาธิปไตย

6. การยึดความแตกต่างของมนุษย์และพัฒนาการของมนุษย์แต่ละวัย

7. การมีเป้าหมายเดียวกัน คือคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2550, น. 185) มีหลักการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. การนิเทศควรมีการบริหารเป็นระบบและมีการวางแผนดำเนินงานเป็นโครงการ

2. การนิเทศต้องถือหลักการมีส่วนร่วมในการทำงานคือมีความเป็นประชาธิปไตยเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่นเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

3. การนิเทศเป็นงานสร้างสรรค์เป็นการแสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคลให้แต่ละบุคคลได้แสดงออกและพัฒนาความสามารถเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่

4. การนิเทศเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนโดยให้ครูอาจารย์ได้เรียนรู้ว่าปัญหาของตนเองเป็นอย่างไรจะหาวิธีแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร

5. การนิเทศเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ดีขึ้นสร้างความเข้าใจระหว่างกันสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีมีวิธีการดำเนินงานที่ดีและสามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้

6. การนิเทศเป็นการสร้างความผูกพันและความมั่นคงต่องานอาชีพรวมทั้งความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองเกิดความพอใจในการทำงาน

7. การนิเทศเป็นการพัฒนาส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีความรู้สีกภาคภูมิใจเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความรู้และความสามารถที่จะพัฒนาได้

ไฉน ยังลออ (2550, น. 13) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษายึดหลักความถูกต้องตาม หลักวิชาการ ดังนี้

1. การวางแผนในการดำเนินงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน
  2. มุ่งบรรยากาศที่เป็นกันเองตามหลักประชาธิปไตย
  3. ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยส่งเสริมบำรุงขวัญให้บุคลากร
  4. มีความก้าวหน้าในอาชีพ และเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน
  5. การสร้างสรรค์การยืดหยุ่น เชื่อในศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล
- นิตยา ทองไทย (2552, น. 26) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษาควรตั้งอยู่บน

พื้นฐานของความร่วมมือร่วมใจ ดังนี้

1. การประสานงานของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศความถูกต้องตามหลักวิชาการ
2. มีจุดมุ่งหมายชัดเจน มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์
3. การทำงานเป็นขั้นตอนมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ
4. มีความเป็นประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่
5. การเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

กลุ่มนิเทศ สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2558, น.52) ได้กำหนดว่า หลักการสำคัญในการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อที่จะนำไปสู่ความสำเร็จได้ ดังนี้

1. การนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต้องต่อเนื่องไปตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศ

2. บุคลากรที่เป็นหลักสำคัญในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารของสถานศึกษา และจะต้องดำเนินการโดยการเปิดโอกาสให้คณะครูในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการดำเนินการ

3. การนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครู ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการของครู

4. เป้าหมายสำคัญของการนิเทศ คือ การส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจหลัก คือ การสอน หรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านให้เต็มตามวัยและเต็มศักยภาพ โดยมีหลักสูตรเป็นกรอบกำกับในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศในสถานศึกษา เป็นการปฏิบัติขณะทำการนิเทศอย่างเป็นระบบ มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ ต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมในการทำงานคือมีความเป็นประชาธิปไตยเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่นเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลเน้นความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนโดยให้ครูผู้สอนได้เรียนรู้ว่าปัญหาของตนเอง การเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน การส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจหลัก

1.4 บุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษา

บุคลากรในการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการส่งเสริมให้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาดำเนินไปตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพของบุคลากรในการนิเทศ มีความสำคัญในการที่เหมาะสมกับพฤติกรรมกรรมนิเทศ ดังนี้

วีชรา เลาเรียนดี (2556, น. 130) การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น บุคลากรดังกล่าวสามารถแบ่งได้ 3 ฝ่าย คือ

1. ผู้นิเทศ หมายถึง บุคลากรภายในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ครูหัวหน้าสายชั้น ครูหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ครูวิชาการสถานศึกษา ตลอดจนจนถึงครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ที่ทางสถานศึกษามอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

2. ผู้รับการนิเทศ หมายถึง ครูภายในสถานศึกษาที่ได้รับประโยชน์จากการนิเทศ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งทำให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3. ผู้สนับสนุนการนิเทศ หมายถึง ผู้ที่จะช่วยให้การดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารในระดับที่สูงขึ้นไปจากสถานศึกษา ศักขานิเทศกและอาจ

รวมไปถึงบุคลากรทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา

สำนักงานเขตหนองจอก (2558, น. 9) ผู้นิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำและให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา ให้มีความสามารถดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดและสอดคล้องกับภารกิจที่รับผิดชอบ ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเป็นไปตามตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น พุทธศักราช 2544 ผู้นิเทศภายใน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูที่ทำหน้าที่วิชาการของสถานศึกษา ครูต้นแบบ ครูแกนนำ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าสายชั้นเรียน หัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน ชุมชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

หะมะสูงดิง มามะ (2557, น. 43) สรุปได้ว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนก็คือ ผู้นิเทศซึ่งเป็นบุคลากรที่อยู่ภายในโรงเรียนประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนหัวหน้าฝ่ายต่างๆและครูที่มีความรู้ความสามารถและชำนาญในโรงเรียนส่วนผู้รับการนิเทศคือครูผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการนิเทศและผู้สนับสนุนการนิเทศคือครูที่ช่วยให้งานนิเทศบรรลุตามเป้าหมาย

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 (เอกสารลำดับที่ 3, 2555, น.7) กล่าวว่าบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนแบ่งเป็น 3 ฝ่ายคือ

1. ผู้นิเทศ หมายถึงบุคลากรภายในโรงเรียนได้แก่ผู้อำนวยการโรงเรียนผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนครูหัวหน้าสายชั้นครูหัวหน้ากลุ่มสาระครูวิชาการโรงเรียนตลอดจนถึงครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้มีหน้าที่ช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

2. ผู้รับการนิเทศ หมายถึงครูภายในโรงเรียนที่ได้รับประโยชน์จากการนิเทศทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งจะทำให้มีความรู้มีความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

3. ผู้สนับสนุนการนิเทศ หมายถึงผู้ที่ จะช่วยให้การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้แก่ผู้บริหารการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นไปจากโรงเรียนผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกองการศึกษา นักวิชาการศึกษานิเทศก์และอาจารย์ถึงบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน

สรุปได้ว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน คือ ผู้นิเทศ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ หรือครูที่เชี่ยวชาญ ผู้รับการนิเทศ ได้แก่ ครู ผู้สนับสนุนการนิเทศ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ศักขานิเทศก์ และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งบุคคล

ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเป็นกระบวนการนิเทศในการทำงาน ประสานงานร่วมกันเพื่อให้ครูและบุคลากรได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้นมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้น นำไปสู่เป้าหมายสูงสุดอยู่ที่ผู้เรียนมีคุณภาพ

1.5 กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา

กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา เป็นขั้นตอนการดำเนินการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นขั้นตอนปฏิบัติการทั้งกระบวนการนิเทศและการเรียนการสอนควบคู่กันไปอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

พระราช เล่าเรียนดี (2556, น. 27) กระบวนการนิเทศการสอนได้สรุปว่า ทั้งการนิเทศ การศึกษาและการนิเทศการสอนเป็นสวนสำคัญของมันและกัน การนิเทศการศึกษามีขอบเขตของการนิเทศที่กว้างกว่าไม่เพียงแต่เรื่องการนิเทศการสอนแต่ยังเกี่ยวข้องกับเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสอน คือ การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สำคัญ กระบวนการนิเทศการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการนิเทศการสอนได้ เพียงแต่เพิ่มขั้นตอนการสังเกต การสอนซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการนิเทศการสอนโดยเฉพาะจึงได้เสนอถึงกระบวนการนิเทศภายในที่เป็นการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยตรง ดังนี้

1. วางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ (ครูหรือคณะครู)
2. เลือกประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงและพัฒนา
3. นำเสนอโครงการที่จะพัฒนา และขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับทราบเพื่ออนุมัติการดำเนินการ
4. ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้จากเอกสารต่าง ๆ และการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการสอนในชั้นเรียน และความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ
5. จัดทำแผนการนิเทศ กำหนด วัน เวลา ที่จะสังเกตการสอน ประชุมปรึกษาหารือเพื่อเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์
6. ดำเนินการตามแผนการนิเทศที่ไดวางไว้โดยครูและผู้นิเทศ(แผนการจัดการเรียนรู และแผนการนิเทศ)
7. สรุปและประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนา รายงานผลสำเร็จ

อัมพรกัญญ บัวครอง (2553, น.25) ได้สรุปกระบวนการนิเทศภายในไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้คือ

1. ประชุมวางแผนการสังเกตการสอน
2. การสังเกตการสอนของครู
3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอนของครู

4. การประชุมและให้ข้อมูลย้อนกลับ
5. การวิเคราะห์และพัฒนาการดำเนินการนิเทศ
6. การประเมินผลการนิเทศ

Glickman (2009) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศการสอน 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การประชุมร่วมกับครู (Preconference with teacher)
2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observation of classroom)
3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการณ์สอนและพิจารณาวางแผนการประชุมร่วมกับครู
4. การประชุมร่วมกับครูหลังจากการสังเกตการสอน (Post conference with teacher)
5. การวิเคราะห์และพัฒนาการดำเนินการ 4 ขั้นตอนเพื่อนำผลมาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและควรเปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ สามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มากขึ้น

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 232-334) กล่าวถึงขั้นตอนของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า การนิเทศจะประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้ร่วมกันโดยเทคนิควิธีที่เหมาะสม ขั้นตอนในการนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานนั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศเป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนดำเนินการนิเทศผู้นิเทศต้องทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ ซึ่งสภาพปัจจุบันเป็นสภาพที่แท้จริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบันส่วนความต้องการหมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึง เป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศการวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการ เหตุผลและข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้าง แล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงาน เป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ซึ่งต้องให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติในการปฏิบัติงานนั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศ ผู้บริหาร นอกจากนี้ยังต้องสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศด้วย

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการดำเนินการ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผลได้แก่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหน้าที่ให้ทำการประเมินผล

แสน สมนึก (2541, น.75-77) การนิเทศภายในโรงเรียน ได้สรุปว่า กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาและการวางแผนการนิเทศ ประกอบด้วย การวิเคราะห์นโยบายการศึกษา การกำหนดวิธีการรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์วางแผนการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศ ประกอบด้วย การผลิตสื่อและเครื่องมือเพื่อใช้ในการนิเทศ กำหนดแนวการใช้สื่อและเครื่องมือในการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย การปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้สื่อและเครื่องมือนิเทศที่ได้จัดเตรียมไว้สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายในโรงเรียนการจัดทำเครื่องมือการประเมินผล การประเมินผล และการสรุปรายงานผล

จิตติมา วรณศรี (2557, น.113) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า นักวิชาการทั้งในและต่างประเทศได้นำเสนอกระบวนการในการดำเนินการนิเทศที่มีทั้งส่วนคล้ายคลึงและส่วนที่แตกต่าง เพื่อให้การนิเทศสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา การประยุกต์ใช้กระบวนการวิจัยและกระบวนการบริหาร PDCA รายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพและปัญหา เป็นการสำรวจรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการนิเทศ เป็นการร่วมกันพิจารณาวางแผนกำหนดแนวทาง วิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่จะใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาวิธีการที่เลือกใช้นิเทศควรให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการนิเทศ เป็นการดำเนินการนิเทศภายในโดยผู้นิเทศที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติการนิเทศตามกำหนดการในปฏิทินการนิเทศด้วยเทคนิคหรือวิธีที่ได้วางแผนไว้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุง เป็นการตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายและการแก้ปัญหาในการนิเทศ โดยอาจใช้การประชุมคณะผู้นิเทศเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากการดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนด

ทัศนจิมา พงษ์พรหม (2558) กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในโดยสรุปคือเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนตามขั้นตอนต่างๆที่กำหนดไว้ เพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงไปทิศทางที่ดีและพัฒนาด้านการปฏิบัติงานดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยมีกระบวนการนิเทศภายใน 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ เป็นการพิจารณาสภาพและข้อจำกัดที่แท้จริง ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนเพื่อให้ได้นำมาประกอบการวางแผนการดำเนินการพัฒนาและให้แนวทางการแก้ไขที่ตรงจุด

2. การวางแผนและกำหนดทางเลือกเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการพิจารณาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการโดยมีคณะทำงานวางแผนจัดทำโครงการรองรับที่เหมาะสม และสร้างกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน

3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ ขั้นตอนนี้เป็นกระบวนการวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการวางแผนและรวมถึงกำหนดทางเลือกเพื่อนำข้อมูลมาสร้างเครื่องมือนิเทศและผลิตสื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นขั้นตอนการดำเนินงานการนิเทศที่ควบคุมให้เป็นไปตามแนวทางในการนิเทศที่ตั้งวางไว้ส่งผลให้สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น

5. การประเมินผลและรายงานผลกระบวนการ ขั้นสุดท้ายคือการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานว่ามีความเที่ยงตรงตามแผนการดำเนินงานที่ตั้งไว้หรือไม่ตรงตามเป้าหมายมากนักน้อยเพียงใดพิจารณาข้อบกพร่องนำไปหาวิธีการแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นและจัดทำสรุปเป็นรายงานผลการดำเนินงานการนิเทศ

เมธินี สระไร (2560, น. 31) กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา มี 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการนิเทศภายใน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ

Harris, 1985 อังอิงใน เก็จกนก เอ้อวรงค์ (2561, น. 4-41) เดิมแฮริสแบ่งกระบวนการไว้ 5 ขั้นตอนคือ กระบวนการวางแผน, กระบวนการจัดระเบียบงาน, กระบวนการนำ, การควบคุม และการประเมินผล ต่อมาได้พัฒนาให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมกับการนิเทศมากขึ้น โดยเน้นการวางแผนการปฏิบัติงานมากกว่าการควบคุมงานเหมือนที่เคยแบ่งไว้ ทำให้มีขั้นตอนเพิ่มขึ้นเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) เป็นกระบวนการศึกษาถึงสภาพต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลง

ขั้นตอนที่ 2. การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดความสำคัญของงาน ตามเป้าหมายวัตถุประสงค์และกิจกรรมตามลำดับความสำคัญ

ขั้นตอนที่ 3. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ขั้นตอนที่ 4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นกระบวนการกำหนดทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน

ขั้นตอนที่ 5. การประสานงาน (Coordination) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับงาน เวลา วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่าง เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผล

ขั้นตอนที่ 6. การอำนวยการ (Directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมที่จะสามารถบรรลุผลแห่งการเปลี่ยนแปลงให้มาก

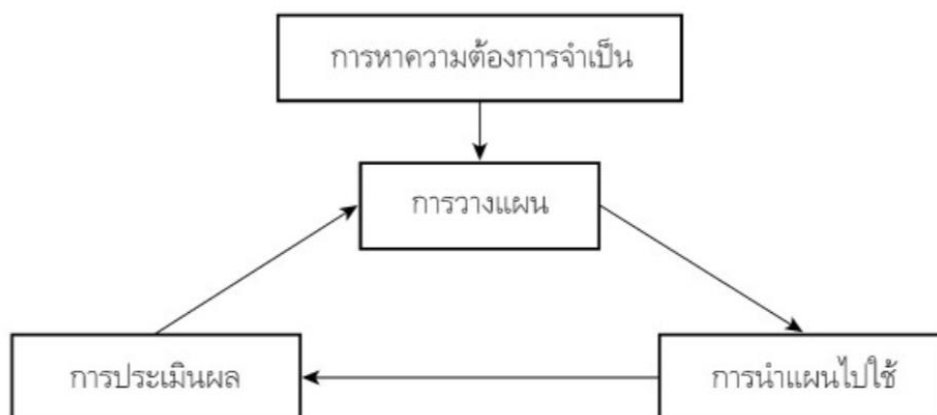
คณาพร คมสัน (2564, น. 12-13) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูว่าเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเป็นวงจร มีส่วนประกอบสำคัญ 4 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การหาความต้องการจำเป็น การหาความต้องการจำเป็นในการปรับปรุงการเรียนการสอนซึ่งในส่วนนี้ผู้นิเทศสามารถแนะนำและมีส่วนร่วมกับผู้รับการนิเทศในการกำหนดความต้องการร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน ครูผู้รับการนิเทศวางแผนการสอนหรือปรับปรุงการสอนเดิมให้มีคุณภาพ ในส่วนนี้ครูผู้รับการนิเทศอาจต้องการคำปรึกษาแนะนำและความช่วยเหลือจากผู้นิเทศในการออกแบบกิจกรรมหรือทบทวนปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 การนำแผนไปใช้ ผู้รับการนิเทศนำแผนที่ออกแบบหรือปรับปรุงกิจกรรมการจัดการเรียนสอนแล้วไปใช้ในชั้นเรียนจริง

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินการประชุมหลังการสังเกตการสอนในชั้นตอนการนิเทศ เป็นการประเมินผลเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 (2565) กระบวนการ
นิเทศ SPDCa+ ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

S : Survey หมายถึง การสำรวจความต้องการ วิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นและ
สภาพปัญหา

P : Plan หมายถึง การศึกษาเอกสาร วางแผนการนิเทศ วางแผนสร้างเครื่องมือหรือ
จัดทำโครงการ

D : Do หมายถึง การนิเทศ ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้คำชี้แนะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้รับ
การนิเทศ

C : Check หมายถึง การสอบถามการนำไปใช้ สัมภาษณ์ สอบถามความพึงพอใจ
ของผู้รับการนิเทศ

A : Act หมายถึง วิเคราะห์และสรุปรายงานผล

A : Accountability หมายถึง ความรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้น และการเผยแพร่
ผลงานต่อสาธารณชน

สรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศภายใน เป็นการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา อาศัย
ความร่วมมือกัน ให้สามารถดำเนินการอย่างมีระบบเป็นขั้นตอนและอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย
1) การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาของการนิเทศภายใน 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การ
ดำเนินงานการนิเทศ 4) การประเมินผล สรุป และจัดทำรายงานผล

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา
ตามทัศนะต่างๆ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์ เพื่อกำหนดกระบวนการนิเทศภายในที่เป็นกรอบแนวคิด
เชิงทฤษฎี และที่เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์เพื่อกำหนดกระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษา จากทัศนะและ
ผลงานวิจัยของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ

ปัจจัย	วัชรุณ เล่าเรียนดี (2553, น.	อัมพรภักย์ บัวครอง (2553,	Glickman (2009)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 2554)	สันติ บุญภิรมย์, 2553 น.	จิตติมา วรณศิริ (2557, น.	จัตติมา พงษ์พรหม (2558)	เมธินี สละโร (2560, น. 31)	ดลพร ดมเส็ม (2564)	สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา	ความถี่
1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ	-	-	-	√	√	√	√	√	√	√	7
2. การวางแผนการนิเทศ	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	10
3. การดำเนินงานการนิเทศ	-	-	-	√	√	√	√	√	-	√	6
4. การประเมินผล สรุป และจัดทำรายงานผล	√	√	-	√	√	√	√	√	√	√	9
5. เลือกประเด็นหรือเรื่องที่สนใจจะปรับปรุงเพื่อพัฒนา	√	-	-	√	-	-	-	-	-	-	2
6. นำเสนอโครงการพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับทราบและอนุมัติการดำเนินการ	√	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
7. ให้ความรู้ หรือแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ	√	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
8. การสังเกตการสอนของครู	-	√	√	-	-	-	-	-	-	-	2
9. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอนของครู	-	√	√	-	-	-	-	-	-	-	2
10. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอนของครู	-	√	√	-	-	-	-	-	-	-	2
11. การประชุมและให้ข้อมูลย้อนกลับ	-	√	√	-	-	-	-	-	-	-	2
12. การสร้างสื่อและเครื่องมือ	-	-	-	-	√	-	√	-	√	-	3
13. การสอดคล้องกับปัจจุบันปัญหาและความต้องการ	-	-	-	-	√	-	-	-	-	-	1

จากการศึกษาและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายใน ตามทัศนะ และ ผลงานวิจัยของนักวิชาการและสถาบันต่าง ๆ ผู้ศึกษาได้นำมาสังเคราะห์เพื่อกำหนดองค์ประกอบที่เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ากระบวนการนิเทศภายในมีอยู่ 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการนิเทศ
- 2 การวางแผนการนิเทศ
- 3 การดำเนินงานการนิเทศ
- 4 การประเมินผล สรุป และจัดทำรายงานผลการนิเทศ

จากนั้น ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบทั้ง 4 ของกระบวนการนิเทศภายใน ที่ได้จากการคัดสรร จากตารางสังเคราะห์ความถี่แล้วนั้น มาทำการศึกษารายละเอียด เพื่อนำมาสู่การกำหนดนิยามเชิง ปฏิบัติการดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 232-334) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศเป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนดำเนินการนิเทศผู้นิเทศต้อง ทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ ซึ่งสภาพปัจจุบันเป็นสภาพที่แท้จริงและกำลัง เป็นอยู่ในปัจจุบันส่วนความต้องการ หมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึง เป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด

สันติ บุญภิรมย์ (2553, น. 314) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ซึ่งเป็นขั้นเริ่มต้นของการดำเนินงานนิเทศภายใน ผู้ดำเนินงานอาจเป็นศึกษานิเทศก์หรือคณะผู้สอน หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันค้นหาประเด็นในการเรียนการสอน ที่ไม่สามารถบรรลุได้ตาม วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

จิตติมา วรณศรี (2557, น. 113) การสำรวจสภาพและปัญหา เป็นการสำรวจ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน

ฉันทิมา พงษ์พรหม (2558) การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ เป็น การพิจารณาสภาพและข้อจำกัดที่แท้จริง ที่เกี่ยวข้องกับกำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียน เพื่อให้ได้นำมาประกอบการวางแผนการดำเนินการพัฒนาและให้แนวทางการแก้ไขที่ตรงจุด

ณรงค์ศักดิ์ ไชยชมภู (2550) ใดศึกษา การนิเทศภายในโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่ การศึกษาลำปาง เขต1 พบว่า ปัญหาการนิเทศภายในที่สำคัญคือการกำหนดปัญหาและความต้องการ นิเทศภายในยังไม่เป็นระบบและชัดเจน ครูผู้สอนกับผู้ดำเนินการนิเทศไม่ได้วางแผนการนิเทศร่วมกัน ขาดงบประมาณในการสร้างสื่อเครื่องมือการนิเทศภายใน ผู้นิเทศปฏิบัติการนิเทศไม่สม่ำเสมอและ

ต่อเนื่อง และมีการรายงานผลการนิเทศให้ทราบอย่างชัดเจน สำหรับแนวทางพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนเอกชนได้แก่ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการอย่างเป็นระบบ ควรมีการวางแผนดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ ควรสร้างสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในใหม่มีความทันสมัยเหมาะสมและเพียงพอควรมีการประชุมให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศก่อนเข้าทำการนิเทศและควรมีการประเมินผลรายงานผลการนิเทศให้ทราบอย่างทั่วถึงและชัดเจน สภาพปัจจุบันเป็นสภาพที่เป็นจริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน สวนความต้องการ หมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึง เป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด อย่างไรก็ตามการกำหนดสภาพที่ต้องการและคาดหวังว่าจะเกิดนั้น มิใช่จะกำหนดลอยๆ ตามใจใครก็ได้แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบมากมายที่ควรจะนำมาศึกษาและพิจารณาประกอบ คือ

1. นโยบายของสถานศึกษาในด้านการนิเทศ
2. ปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรบุคคลและวัสดุ
4. ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหา และความต้องการการนิเทศ

จากการศึกษาและสำรวจโดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจากสภาพปัจจุบันกับสภาพที่ต้องการแล้วสถานศึกษาก็จะพบว่า มีงานมากมายที่ต้องดำเนินการในเวลาเดียวกัน แต่สถานศึกษาก็มีข้อจำกัดทั้งในด้านบุคคล งบประมาณ และทรัพยากรอื่น จึงจำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ โดยพิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้

1. ขนาดและขอบข่ายของปัญหาที่เกิดขึ้น
2. ความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้น
3. ข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่
4. นโยบายและความต้องการเร่งด่วนในเรื่องนั้น ๆ เมื่อได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน

ปัญหาและความต้องการการนิเทศแล้ว ก็จะได้วางแผน การจัดโครงการการนิเทศ

ศิริรัตน์ ชุมสาย ณ อยุธยา (2554) ได้กล่าวถึง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศเป็นขั้นตอนที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญ ก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศต้องทราบสภาพปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ สภาพปัจจุบันเป็นสภาพที่เป็นจริงและกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน สวนความต้องการ หมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึงเป็นสภาพที่คาดหวังว่าจะเกิด

ธารทิพย์ ค่ายศ (2561, น. 60) การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาทำการสำรวจความต้องการของครูด้านการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาโรงเรียน สภาพห้องเรียน สภาพแวดล้อมทั่วไป สิ่งอำนวยความสะดวก การจัดทำแฟ้มข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประชุม วิเคราะห์ข้อมูลการนิเทศภายในโรงเรียนทำให้

นักเรียนรู้จักพัฒนาตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาเล่าเรียนพัฒนาคุณภาพหรือยกระดับคุณภาพของนักเรียนให้สูงขึ้น อีกทั้งเป็นการพิจารณาสภาพที่แท้จริงและข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนในขณะนั้น เพื่อนำมาประกอบการวางแผนการดำเนินการพัฒนาและแก้ไขการปฏิบัติงานการนิเทศภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

จากความหมายทั้งหมดที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ หมายถึง กระบวนการในการวิเคราะห์สภาพสาเหตุของปัญหา โดยการสำรวจความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาโรงเรียน สภาพความสะอาดและความปลอดภัยของห้องเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินการนิเทศภายใน การจัดทำแฟ้มข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ประชุมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการนิเทศ กำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการนิเทศ และกำหนดวิธีการพัฒนาผู้เรียน

1.2 การวางแผนการนิเทศ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 232-334) การวางแผนและจัดทำโครงการนิเทศการวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง วิธีการที่อาศัยหลักการ เหตุผล และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วนำมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป

Harris, 1985 อ้างอิงใน เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2561, น. 4-41) เป็นกระบวนการวางแผนหรือกำหนดโครงการต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

จิตติมา วรณศรี (2557, น.113)เป็นการร่วมกันพิจารณาวางแผนกำหนดแนวทางวิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆที่จะใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาวิธีการที่เลือกใช้นั้นควรให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสถานศึกษา

ทัศนทิมา พงษ์พรหม (2558) การวางแผนและกำหนดทางเลือกเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจากการพิจารณาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการโดยมีคณะทำงานวางแผนจัดทำโครงการรองรับที่เหมาะสม และสร้างกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น.8) ได้กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนการวางแผนและการกำหนดทางเลือกเป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ อันจะเป็นข้อกำหนดให้เกิดการวางแผน การกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาปรับปรุงส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

1. ทำความเข้าใจกับขอบข่ายอำนาจหน้าที่และบทบาทของผู้นิเทศภายในโรงเรียน ทำแผนและโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

2. นำผลการศึกษาข้อมูลจากสภาพปัจจุบัน และความต้องการมาจัดลำดับความสำคัญ ไททราบแนชัดว่า ปัญหาใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนหลัง

3. ศึกษานโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติของหน่วยงานระดับอำเภอ จังหวัด และระดับกรมเพื่อจัดทำแผนให้สอดคล้องกันในการจัดทำโครงการนิเทศภายในโรงเรียน

การวางแผน คือ การคิดหาแนวทางเลือกวงหน้าที่ดีที่สุดในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัด ให้ได้ผลคุ้มค่าที่สุด โดยการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างระบบแบบแผน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง วิธีการอาศัยหลักการ และเหตุผลและข้อมูลที่จะได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วมาจัดทำแผนและโครงการต่อไปในการวางแผนยังกำหนดวิธีการว่าจะทำอย่างไร โดยกำหนดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กันการจัดทำแผนงานและโครงการนั้น ต้องจัดทำล่วงหน้าก่อนที่จะดำเนินการนิเทศ เช่น ถ้าต้องการนิเทศในเรื่องการสอน จากการศึกษาพบว่า ครูอาจารย์ยังขาดการนำสื่อการสอนมาใช้ยังใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากกว่าวิธีสอนอื่น จึงควรจัดแผนงานและโครงการนิเทศในด้านการส่งเสริมการใช้สื่อการสอนโครงการสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ เป็นต้น

การจัดทำแผนงานและโครงการ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายละเอียดของแผน ซึ่งเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ให้เฉพาะมากขึ้น และกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

1. แจกแจงกิจกรรมนิเทศที่จะทำในโครงการนั้น
2. กำหนดแผนงานการนิเทศ รวมถึงการกำหนดหน่วยปฏิบัติค่าใช้จ่าย เวลาและสถานที่ เป็นต้น

3. จัดทำงบประมาณโครงการ การขออนุมัติ และการดำเนินงาน

อารมณ ฉนวนวจิตร (2551, น. 78 - 79) กล่าวว่า การวางแผนและการกำหนดทางเลือกเป็นขั้นตอนการดำเนินการหลังจากที่ได้วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการวิเคราะห์สาเหตุและกำหนดกิจกรรมการนิเทศโดยนำกิจกรรมการนิเทศหรือแนวทางแก้ไขไปกำหนดวิธีการดำเนินการและจัดทำเป็นโครงการ มีขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดวิธีดำเนินการ เป็นการนำผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการสาเหตุและกิจกรรมการนิเทศ มาแจกแจงรายละเอียดที่ประกอบด้วย วัตถุประสงค์เป้าหมายและวิธีการดำเนินการ 2) จัดทำโครงการ เมื่อกำหนดรายละเอียดการดำเนินการแล้ว นำกิจกรรมดังกล่าวไปกำหนดเป็นโครงการ ซึ่งรูปแบบการเขียนโครงการจะต้องครอบคลุมหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อโครงการ
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

3. งบประมาณ (การศึกษา)
4. หลักการและเหตุผล
5. จุดประสงค์
6. เป้าหมายของโครงการ
7. ลักษณะของโครงการ
8. แนวทางดำเนินงาน
9. งบประมาณ
10. ปัญหาและอุปสรรค
11. ผลประโยชน์ของโครงการ
12. การติดตามและประเมินผลโครงการ

อย่างไรก็ตาม บางกิจกรรมซึ่งมีกิจกรรมย่อย ก็ไม่จำเป็นต้องเขียนเป็นโครงการ หรือรวมกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายกัน มารวมกันเป็นโครงการได้

ธารทิพย์ ค่ายศ (2561, น.68) กระบวนการในการเตรียมข้อมูลเพื่อวางแผนการนิเทศ โดยใช้ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ โดยคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างสื่อเครื่องมือสำหรับกรนิเทศ การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบ การวางแผนการกระจายทรัพยากรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนรวมในการพัฒนาการศึกษา เผยแพร่แผนปฏิบัติการนิเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศ จัดกิจกรรมการนิเทศภายใน การประสานงานให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดให้ได้ผลคุ้มค่าที่สุดโดยพิจารณาจากสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนให้เหมาะสม และสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยง่ายโดยต้องอาศัยการกำหนดทางเลือกวางแผนหรือโครงการ เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางของการดำเนินงานนิเทศภายในที่ดีที่สุด

จากความหมายทั้งหมดที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การวางแผนการนิเทศ หมายถึง กระบวนการประชุมวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศ โดยใช้ข้อมูลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ จัดทำเป็นโครงการนิเทศภายใน จัดกิจกรรมการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียน และคณะกรรมการนิเทศจัดทำปฏิทินการออกนิเทศ โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศสร้างสื่อ และเครื่องมือแบบบันทึกสำหรับกรนิเทศ การกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน การวางแผนการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการ

นิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสถานศึกษา

1.3 การดำเนินงานการนิเทศ

วิระศักดิ์ ชมภูคำ (2550, น. 275-277) การปฏิบัติการนิเทศในขั้นนี้สามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ นิเทศเพื่อตรวจสอบและเพื่อส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยกำหนดวิธีการนิเทศออกเป็น 2 วิธี คือ การนิเทศทางตรง หมายถึง การนิเทศด้วยตนเอง และการนิเทศทางอ้อม หมายถึง การนิเทศด้วยการใช้สื่อและเครื่องมือนิเทศ การนิเทศทำได้หลายวิธีทั้งวิธีนิเทศรายบุคคล นิเทศภายนอก ประสานการนิเทศภายใน นิเทศเป็นกลุ่มตั้งแต่ให้คำปรึกษา สาธิต อภิปราย ประชุมกลุ่มย่อย ประชุมปฏิบัติการ ประชุมอบรม สัมมนา การฝึกงาน ศึกษานักศึกษา จัดนิทรรศการ การสังเกตการณ์สอน แต่ละวิธีข้อดี ข้อจำกัดของตนเอง และมีความเหมาะสมที่ใช้อย่างแตกต่างกัน ในขั้นตอนการวางแผนได้มีการเลือกสรรและกำหนดวิธีการนิเทศไว้เป็นขั้นตอนแล้ว จึงปฏิบัติงานนิเทศไปตามแผนที่วางไว้โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์และให้สอดคล้องกับเวลาที่กำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, น.36) กล่าวว่า การดำเนินการนิเทศการศึกษาในรูปแบบหรือกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษาเป็นการดำเนินการนิเทศตามระบบที่วางแผนร่วมกันไว้อย่างรอบคอบในขั้นดำเนินการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศควรเป็นไปในรูปแบบของกัลยาณมิตรกล่าว คือ มีความร่วมมือ เพื่อเป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ คุณภาพของนักเรียน มีความจริงจังในการชี้แนะ ชี้นำ และยอมรับข้อมูลป้อนกลับทั้งสองฝ่าย ซึ่งในขั้นนี้จะมีการประเมินผลย่อย เพื่อปรับปรุงการดำเนินการนิเทศไปพร้อมกับการนิเทศควรดำเนินงานดังนี้ 1 เตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา โดยจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศและผู้เกี่ยวข้องเพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการกิจกรรม สื่อ เครื่องมือ การบันทึกผลการประเมิน และสรุปผลการประเมินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา 2 ปฏิบัติการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสามารถทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมดังนี้

2.1 การนิเทศทางตรงมีลักษณะการดำเนินกิจการดังนี้

- 2.1.1 ร่วมปรึกษากับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานวิธีปฏิบัติร่วมกัน
- 2.1.2 ร่วมประชุมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดหรือวิธีการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและใช้เครื่องมือในการนิเทศเพื่อให้ ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริง
- 2.1.3 บันทึกผลการนิเทศทุกครั้งและรวบรวมผลการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและติดตามงานครั้งต่อไป

2.2 การนิเทศทางอ้อมเป็นการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาโดยส่งผ่านสื่อหรือเครื่องมือการประเมินประเภทต่างๆเช่น แบบบันทึก ติดตามผลโครงการ และการใช้เครื่องมือประเภทตรวจสอบและติดตามผลหรือประเมินผลการปฏิบัติ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น.232-334) การดำเนินงาน เป็นการนำแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ซึ่งต้องให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติในการปฏิบัติงานนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ได้แก่ผู้รับการนิเทศ ผู้ให้การนิเทศ ผู้บริหาร นอกจากนี้ยังต้องสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529; อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2553 น. 314) การปฏิบัติการนิเทศภายใน ในขั้นนี้เป็นการดำเนินการนิเทศภายในจริงโดยปฏิบัติตามยุทธวิธีที่กำหนดไว้ 8 วิธีดังนี้

1. การประชุม
2. การพาครูไปนอกสถานที่
3. การให้ศึกษาจากตำรา
4. การสนทนาวิชาการ
5. การบริการเอกสารวิชาการ
6. การให้คำปรึกษาหารือ
7. การสาธิตการสอน
8. การสังเกตการสอน

วัชรา เลาเรียนดี (2556, น. 229) ไต่ถามว่า การปฏิบัติการนิเทศหรือวิธีการนิเทศ คือ การให้การช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริม เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนแก่ผู้รับการนิเทศด้วยวิธีการพูด ชี้นำ แนะนำ ร่วมปฏิบัติ ร่วมปรึกษาหารือ ร่วมแก้ปัญหาหรือคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อครูต้องการเท่านั้น โดยทั่วไปกระบวนการนิเทศการสอนจะประกอบด้วย การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การประชุมปรึกษาหารือเพื่อร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา หรือ ด้วยวิธีดำเนินการตามกระบวนการนิเทศแบบต่างๆ เช่น การนิเทศแบบคลินิก การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หรือการโค้ชแบบเพื่อนช่วย (Peer Coaching) เป็นต้น

จิตติมา วรณศรี (2557, น. 113) เป็นการดำเนินการนิเทศภายในโดยผู้นิเทศที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติการนิเทศตามกำหนดการในปฏิทินการนิเทศด้วยเทคนิคหรือวิธีที่ได้วางแผนไว้

ทัศนจิมา พงษ์พรหม (2558) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นขั้นตอนการดำเนินงานการนิเทศที่ควบคุมให้เป็นไปตามแนวทางในการนิเทศที่ตั้งวางไว้ส่งผลให้สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น

คณาพร คมสัน (2564, น. 12-13) การนำแผนไปใช้ ผู้รับการนิเทศนำแผนที่ออกแบบหรือปรับปรุงกิจกรรมการจัดการเรียนสอนแล้วไปใช้ในชั้นเรียนจริง

ธารทิพย์ คำยศ (2561, น. 75) การชี้แจงให้คณะครูเข้าใจบทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ การปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศ ดำเนินกิจกรรมการนิเทศโดยตรงและโดยอ้อม ประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดกิจกรรมการนิเทศ เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนสร้างขวัญและกำลังใจให้ครู กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กระตุ้นเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ครูมีความศรัทธาในวิชาชีพ และการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศ อีกทั้งยังเป็นขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศ และควบคุมการนิเทศให้มีคุณภาพตามแนวทางในการนิเทศที่วางไว้เพื่อให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนให้ไปในทิศทางที่ดีขึ้น และการให้การส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่อยู่แล้ว เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน

จากความหมายทั้งหมดที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การดำเนินงานการนิเทศ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมการนิเทศตามแผนการนิเทศที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยการประชุมชี้แจงให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศก่อนเข้าทำการนิเทศ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามกำหนดการในปฏิทินการนิเทศ ดำเนินกิจกรรมการนิเทศทางตรงด้วยตนเอง คือ สาธิตการสอน การสังเกตการสอน การพูด ชี้นำ แนะนำ ร่วมปฏิบัติการสอน ร่วมปรึกษาหารือ และการนิเทศทางอ้อมด้วยกิจกรรมการนิเทศ ประกอบด้วย แบบบันทึกการนิเทศ และติดตามผลโครงการนิเทศภายใน ประชุมปรึกษาหารือหลังการจัดกิจกรรมการนิเทศ เพื่อแก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน สร้างขวัญกำลังใจให้ครูผู้สอนในระหว่างการนิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสม่ำเสมอ เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอน

1.4 การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, น. 232-334) การประเมินผลการนิเทศ เป็นขั้นตอนสุดท้ายในการดำเนินการผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผลได้แก่ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำการประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529; อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2553 น. 314) การประเมินผลและรายงานผล เป็นการตรวจสอบการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ทั้งนี้การประเมินผลมุ่งเพื่อแก้ไขปรับปรุงมากกว่าการจับผิด เพราะจะได้ข้อมูลและความเป็นจริงที่เชื่อถือได้

คณาพร คมสัน (2564, น. 12-13) การดำเนินการประชุมหลังการสังเกตการสอนในขั้นตอนการนิเทศ เป็นการประเมินผลเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

จิตติมา วรณศรี (2557, น. 113) การประเมินผลและปรับปรุง เป็นการตรวจสอบ การบรรลุจุดมุ่งหมายและการแก้ปัญหาในการนิเทศ โดยอาจใช้การประชุมคณะผู้นิเทศเพื่อวิเคราะห์ ข้อมูลจากการดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนด

วัชรรา เลาเรียนดี (2556, น. 229) ไคกลาวา การประเมินผลการนิเทศจะต้องมีการ ประเมินผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาทั้งตัวโครงการ วิธีนิเทศของผู้นิเทศ และผลลัพธ์หรือผลผลิต ของนิเทศด้วยซึ่งเทคนิควิธีการประเมินผลนั้น ผลสำเร็จของกระบวนการนิเทศแต่ละโครงการอาจจะ ประเมิน โดยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วัดผลการเรียนรู้หลายด้านวัดและประเมิน สมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้วยวิธีต่าง ๆ และแบบประเมินผลโครงการ แบบสอบถาม ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

วีระศักดิ์ ชมภูคำ (2550, น. 275-277)การประเมินผลและรายงานผล เป็นขั้นตอน การตรวจสอบการปฏิบัติงานรวบรวมปัญหาที่ปฏิบัติแต่ละขั้นตอนเพื่อหาทางแก้ไข การประเมินขั้น สุดท้าย เป็นการเปรียบเทียบผลงาน เมื่อได้มีการปฏิบัติการณ์เทศแล้วจะต้องมีการประเมินผลการ ปฏิบัติงาน ถ้ามีการกำหนดกิจกรรมปฏิบัติการณ์เทศไว้เป็นขั้นตอน ก็อาจจะประเมินผลเมื่อจบทีละ ขั้นตอน เพื่อทราบผลการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ถ้ายังไม่ดีก็จะได้นำมา พิจารณาหาเหตุผลและนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่อีก การปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ใหม่ผลการเรียนการ สอนดีขึ้นก็คือ การพัฒนาการเรียนการสอนนั่นเอง เมื่อผลการเรียนการสอนในขั้นตอนแรกดีแล้วก็ ปฏิบัติ และประเมินขั้นตอนต่อไป จนถึงขั้นตอนสุดท้ายจึงประเมินผลรวมอีกครั้งเมื่อเป็นที่พอใจ ก็ นำมาขยายผลต่อไป เมื่อนำไปขยายผลก็ต้องนิเทศติดตามผลต่อไปอีก การประเมินผลทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกตพฤติกรรมของครูและนักเรียน การสัมภาษณ์ การรวมอภิปราย การใช้แผนการเรียนรู ตลอดจนพิจารณาจากผลงานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลจากการนิเทศที่เกิดขึ้นใน โรงเรียน ไคแก

1. โรงเรียนจัดกิจกรรมวิชาการได้ดียิ่งขึ้น

2. ครูเปลี่ยนพฤติกรรม

3. ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

4. นักเรียนที่จบแล้วไปเรียนต่อ หรือประกอบอาชีพได้ตามความแตกต่างระหว่าง บุคคลของนักเรียน และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่พอใจ เมื่อสิ้นสุด กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน ตามแผนที่วางไว้แล้วจะต้องมีการสรุปจัดรายงานผลการนิเทศ ภายในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน สำหรับนำเสนอผู้เกี่ยวข้องและนำไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการนำไป เป็นแบบอย่างหรือพัฒนางานนิเทศภายในโรงเรียนต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) มีแนวทางการดำเนินงาน สรุป และรายงานผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประชุมปฏิบัติการวิเคราะห์ข้อมูลสารและสนเทศที่ได้จากการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินและรายงานผลนำมาสรุปและรายงานผลเพื่อไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย การพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินโครงการขยายผลการศึกษาทงไกลผานดาวเทียมให้มี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางไกลผานดาวเทียมสำหรับโรงเรียนที่ประสบ ผลสำเร็จในการจัดการศึกษาทงไกลผานดาวเทียมไปยังบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผู บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนปลายทาง พร้อมทั้งประกาศยกย่องชมเชยสร้างขวัญและกำลังใจแก บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

3. รายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาทงไกลผานดาวเทียม ตอกระทรวง ศึกษาธิการ

4. ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานโครงการขยายผลการศึกษาทงไกลผาน ดาวเทียมสู่สาธารณชนผานทางเว็บไซต์และสื่อสารมวลชน

ธารทิพย์ ค่ายศ (2561, น. 82) การดำเนินการจัดเครื่องมือประเมินผลการนิเทศ ให้ ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน การประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง การ ดำเนินการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรม เตรียมการตรวจสอบความพร้อมของผู้ ประเมิน สรุปและรายงาน เพื่อสร้างและใช้เครื่องมือได้อย่างเหมาะสม รวบรวมข้อมูลได้อย่าง ครบคลุม ตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผล สรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรูปเล มเพื่อเผยแพร่การนิเทศภายในเป็นประจำทุกปี อีกทั้งยังเป็นการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานวาเป็นไป ตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้มากน้อยเพียงใดตรงตามเป้าหมายที่วางไวหรือไม่พร้อมจัดทำรายงาน ผลการดำเนินการนิเทศ เพื่อพิจารณาขอบกพรอง เพื่อหาวิธีการในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นหรือหาก มีผลการปฏิบัติงานเป็นที่นาพอใจ ให้ทำการพัฒนาผลการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นไป

จากความหมายทั้งหมดที่นักวิชาการได้กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่า การ ประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ หมายถึง การประเมินและสรุปผลการนิเทศ โดยการให้ครูมีส่วน ร่วมในการประเมินผลการนิเทศภายใน จัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นระยะ อย่างต่อเนื่อง มีการร่วมกันสรุปและรายงานผลที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศ นำผลการ ดำเนินการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรมการนิเทศครั้งต่อไป ตระหนักถึงความสำคัญ ของการประเมินผลการนิเทศภายใน สรุปและจัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรู้เล่ม เพื่อเผยแพร่การ นิเทศภายในเป็นประจำทุกปี

2. สภาพทั่วไปและการบริหารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2

2.1 ข้อมูลทั่วไปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 109/1 ถนนธรรมาธิปไตย เขตเทศบาลเมืองท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีอาคาร 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นอาคารเรียนแบบ สปสช 2./28 ขนาด 4 ชั้น 12 ห้อง ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อปี พ.ศ.2549 และได้เข้าปฏิบัติงานที่อาคารใหม่เมื่อ 17 กรกฎาคม 2552 ส่วนที่ 2 ตั้งอยู่ฝั่งตรงกันข้ามเป็นอาคารเดิมของสำนักงานประถมศึกษาอำเภอพุนพิน ปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษาในปี พ.ศ.2546

ทิศเหนือ	ติดกับ อำเภอละแม จังหวัดชุมพร
ทิศใต้	ติดกับ อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่
ทิศตะวันออก	ติดกับ อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันตก	ติดกับ อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา
ทิศตะวันตกเฉียงเหนือ	ติดกับ อำเภอสุขสำราญ อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง

ภารกิจสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นทราบ รวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
12. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

วิสัยทัศน์ (Vision)

“องค์กรคุณภาพวิถีใหม่ มุ่งมั่นพัฒนาการศึกษา บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ (Mission)

- 1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเป็นคนดี มีวินัย มีสุขภาพที่ดี และปลอดภัยจาก ภัยคุกคาม มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
- 2) พัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ บนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ และการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา พหุปัญญา พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ โดยใช้กระบวนการวิจัยและเทคโนโลยี เป็นฐาน
- 4) พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการเลือก ศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ
- 5) สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการบริการทางการศึกษา ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมตามศักยภาพ

6) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูยุคใหม่ มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีจิตวิญญาณความเป็นครู

7) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานตามหลักธรรมาภิบาลในการขับเคลื่อน คุณภาพการศึกษา

นโยบาย (Policy)

1) พัฒนาระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยให้กับครู ผู้เรียน บุคลากรทางการศึกษา และ สถานศึกษาจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยได้เข้าเรียนทุกคนมีพัฒนาการที่ดี ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพ

4) ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพมีทักษะในการ ดำเนินชีวิตและทักษะอาชีพบนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่อยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อแก้ปัญหาเด็กตกหล่น เด็กกลุ่มเสี่ยงและเด็กออกกลางคัน

6) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีวินัย มีความรักในสถาบันหลักของชาติมีทัศนคติ ที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ยึดมั่นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

7) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีสมรรถนะ มีทักษะการเรียนรู้และทักษะที่จำเป็นของโลกใน ศตวรรษที่ 21

8) ปรับหลักสูตรสถานศึกษาเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะและส่งเสริมให้สถานศึกษามีระบบการวัด และประเมินผลผู้เรียนทุกระดับที่มีประสิทธิภาพ

9) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สมรรถนะ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีจิตวิญญาณความเป็นครู พัฒนาตนเองด้วยชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

10) พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยใช้เครือข่ายสถานศึกษาเป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็นกลไกหลักใน การขับเคลื่อนบนฐานข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ทันสมัยและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

11) พัฒนาโรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่าง มีคุณภาพสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

12) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งพัฒนานวัตกรรมเป็นกลไกในการยกระดับ คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

13) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษา

จุดเน้น (Focus)

- 1) พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้อ่านออกเขียนได้ตามระดับชั้น
- 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- 3) ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับ
- 4) ส่งเสริมประชากรวัยเรียนทุกคนในเขตบริการให้ได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา อย่างทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพตามมาตรฐาน
- 5) พัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะและกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง พัฒนา ระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนทุกระดับ
- 6) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 7) เพิ่มประสิทธิภาพระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็ง
- 8) เพิ่มประสิทธิภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาจากภัยพิบัติและภัยคุกคามทุกรูปแบบ
- 9) เพิ่มประสิทธิภาพระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา
- 10) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ข้อมูลสถานศึกษา

ในปีการศึกษา 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีโรงเรียน ในสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 179 แห่ง

ตารางที่ 4 ข้อมูลจำนวนโรงเรียน จำแนกตามขนาด

ขนาดโรงเรียน	นักเรียน	จำนวน (แห่ง)	ร้อยละ
ขนาดที่ 1 เล็ก	1-120 คน	76	42.46
ขนาดที่ 2 กลาง	121-600 คน	101	56.42
ขนาดที่ 3 ใหญ่	601-1,500 คน	2	1.12
ขนาดที่ 4 ใหญ่พิเศษ	1,501 คนขึ้นไป	0	0.00
รวมทั้งสิ้น		179	

ข้อมูล ณ 25 มิถุนายน 2565

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

สุนารี ตรีวิเชียร นันทิยา น้อยจันทร์ (2566) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 กับการนิเทศภายในสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการ การศึกษาอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกและเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มี คุณภาพและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลมีความคิดในการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ และ ที่สำคัญต้องมีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ การศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก บทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารในการนิเทศภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยบทบาทที่หลากหลาย เช่น การส่งเสริมให้เกิด การจัดการนิเทศภายใน พัฒนาตนเองและพัฒนาครูในด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการ ติดตามและประเมินผลให้คำชี้แนะแก่ครูเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข รวมถึงจัดให้มีการอบรมพัฒนาครูใน ด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพ และสร้างครูดั้งแบบสาขาวิชาต่าง ๆ มุ่งเน้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและ พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาของชาติที่ สูงขึ้น

นิติกร สาครี และ นิยดา เปี่ยมพิชชนะ (2565) การนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 การศึกษาครั้งนี้ มี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5) เปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามขนาด สถานศึกษา และประสบการณ์ทำงานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 343 คน ได้มาด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้ตารางเทียบกลุ่มตัวอย่างของทาร์ยามาเนและการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้นในการสุ่มเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม แบบมาตราประมาณค่า 5ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.25 -0.90 มีค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีการตรวจสอบความแตกต่างของเชฟเฟ (Scheffe') ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ทำงานดังนี้ 2.1 การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนมีสภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง มีสภาพการนิเทศแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 2.2 การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริพร อิมชื่น (2566) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 บทความนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 จำนวน 318 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัย (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันและขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ความคิดเห็น

เกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รวีสรา แป้งคุณญาติ และ สมกุล ถาวรกิจ (2563) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ใน 6 ด้าน คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านในฐานะผู้นำ ด้านการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน ด้านการคัดเลือกและการใช้ประโยชน์บุคลากร ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจของครู และด้านการพัฒนาบุคลากร 2) เปรียบเทียบบทบาทการนิเทศ ภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำนวน 310 คน โดยสุ่มตัวอย่าง แบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 โดยใช้สูตรตามวิธี Least Significant Difference (LSD) ผลการวิจัยพบว่า

พิทยา ฝั่งชลจิตร (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียน ของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 และเพื่อ เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลกับครูในเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวนทั้งสิ้น 140 คน โดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่า สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.975 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามเพศ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า(t-test) แบบ Independent สำหรับประสพการณ์ วิเคราะห์ค่าโดยใช้ค่า(One-way analysis of variance) เมื่อพบ ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe Post hoc Comparison)

ปนัดดา ศิริพัฒนกุล (2558) การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรีและตราดได้สรุปผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการศึกษาในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราดโดยรวมอยู่ในระดับมากพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนมากเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจหลักการบริหาร เทคนิคต่างๆ จากการที่ได้อบรม และการศึกษาในระดับสูง 2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราดจำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 9 ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประสพการณ์ในการปฏิบัติงานที่ไม่เท่ากัน ผู้บริหารที่มีประสพการณ์มากจะมีความรู้ความเข้าใจสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงทำให้การพัฒนาการนิเทศภายในเป็นไปรวดเร็วยิ่งขึ้น 3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยองจันทบุรีและตราดจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 9 ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน สภาพของหน่วยงานและภารกิจที่ต้องปฏิบัติ

อภิสร่า กังสังข์ (2561) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชนอำเภอสะเดาสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลาผลการวิจัยพบว่า 1. ทักษะของครูเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสะบาย้อยจังหวัดสงขลาโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือด้านการเสริมสร้างประสพการณ์ทางวิชาชีพด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน 2. การเปรียบเทียบบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอสะบาย้อยจังหวัดสงขลาจำแนกตามระดับการศึกษาประสพการณ์การในทางานและขนาดของสถานศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาประสพการณ์ในการทำงานเมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันส่วนขนาดของสถานศึกษาเมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บูลลิส (Bullis, 1980) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้บทบาทการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาผลการวิจัยพบว่าด้านความรับผิดชอบและขอบข่ายของงานที่มีอันดับความต้องการสูงได้แก่งานเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอนงานแนะแนวงานบริหารงานวิชาการและงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยงานที่ผู้บริหารโรงเรียนให้เวลามากที่สุดคืองานนิเทศภายในโรงเรียนรองลงมาคือ งานเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนและงานแนะแนวเทคนิคการนิเทศที่ได้ผลได้แก่การเยี่ยมชั้นเรียนการประชุมร่วมกับครูส่วนวิธีที่ได้ผลน้อยสุดคือวิธีการใช้เอกสาร

เกรย์ (Gray, 1983) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการนิเทศกับการประเมินผลการนิเทศซึ่งผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพของการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาอันเกี่ยวข้องกับความรู้ที่ผู้บริหารได้รับและผู้บริหารที่ไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการนิเทศจะใช้เครื่องมือการประเมินผลที่ไม่สัมพันธ์กับการสอนของครู

ทีลาฮัน (Tilahan, 1983) ได้ศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปียกลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูศึกษานิเทศก์และนักวิชาการซึ่งผลการวิจัยพบว่าครูศึกษานิเทศก์และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องว่ากิจกรรมที่ใช้ในการนิเทศภายในสถานศึกษาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่การฝึกอบรมแนะนำการฝึกอบรมปฏิบัติการการสาธิตการสอนโดยศึกษานิเทศก์การประชุมกลุ่มย่อยครูการเยี่ยมชั้นเรียนและการสังเกตการณ์สอนครูศึกษานิเทศก์และนักวิชาการมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 1,832 คน ในปีการศึกษา 2566

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 318 คน ปีการศึกษา 2566 โดยการใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcieand Morgan, 1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา และใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก ดังรายละเอียดตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2566

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	464	81
กลาง/ใหญ่	1,368	237
รวม	1,832	318

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) ประกอบไปด้วย คุณวุฒิ ประสบการณ์การสอน ขนาดสถานศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 34 ข้อ ใน 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ จำนวน 8 ข้อ
2. การวางแผนการนิเทศ จำนวน 8 ข้อ
3. การดำเนินงานการนิเทศ จำนวน 12 ข้อ
4. การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ จำนวน 6 ข้อ

2.2 การสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เพื่อให้เครื่องมือการวิจัยมีคุณภาพทั้งด้านความตรง และความเที่ยง ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

2.1.1 แบบสอบถาม

1) ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียน พร้อมทั้งนำมาพัฒนากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย กำหนดตัวแปร นิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาเครื่องมือในการวิจัย

2) ศึกษาการสร้างแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ให้ถูกต้องครอบคลุมตามขอบเขตและนิยามศัพท์ที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ 2. การวางแผนการนิเทศ 3. การดำเนินงานการนิเทศ 4. การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ

2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและครอบคลุมตามคำนิยามศัพท์

2.4 นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับแบบสอบถาม รวมทั้งความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และหาค่าดัชนีชี้ความสอดคล้องหรือค่า IOC (Index of item-objective congruence) ทั้งนี้กำหนดเกณฑ์คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งพบว่า แบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อปรับข้อคำถามให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามที่มีความตรงและปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอไว้แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 มาหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า .70 (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 116) ซึ่งพบว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .85

2.7 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

2.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามจำนวน 318 ชุด เพื่อเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ขอนหนังสือจากสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2
- 3.2 ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 เพื่อแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัด ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
- 3.3 นำแบบสอบถามส่งไปยังสถานศึกษาผ่านทาง AMSS ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถามที่ถูกต้อง รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งกำหนดช่วงเวลาในการตอบแบบสอบถามส่งคืนผู้ทำการวิจัยภายใน 2 สัปดาห์
- 3.4 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถ้าไม่ครบตามที่กำหนดให้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลใหม่เพิ่มเติมจากที่ขาดไป
- 3.5 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 318 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด และนำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการตามสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด 2556, น. 121)
  - 4.51-5.00 หมายถึง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด
  - 3.51-4.50 หมายถึง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก
  - 2.51-3.50 หมายถึง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง สภาพการณ์พิเศษภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายถึง สภาพการณ์พิเศษภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบสภาพการณ์พิเศษภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าที (t-test) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าที (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผลโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คุณวุฒิ		
ปริญญาตรี	262	82.40
ปริญญาโท	56	17.60
รวม	318	100.00
ประสบการณ์การสอน		
น้อยกว่า 5 ปี	81	25.60
5 - 10 ปี	115	35.90
มากกว่า 10 ปี	122	38.50
รวม	318	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	81	25.50
ขนาดกลาง/ใหญ่	237	74.50
รวม	318	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 318 คน ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรี จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 82.40 รองลงมา คือ ปริญญาโท จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 มีประสบการณ์การสอนรวมเฉลี่ย มากที่สุด คือ กว่า 10 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 38.50 รองลงมา คือ 5 - 10 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 35.90 และน้อยที่สุด คือ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 มีขนาดสถานศึกษา ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดกลาง/ใหญ่ จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาระดับสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

การศึกษาระดับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การดำเนินงานการนิเทศ 4) การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ โดยครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 318 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.2 – 4.6

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับสภาพการนิเทศภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดย
ภาพรวม

(n = 318)

ระดับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2	M	SD	แปลผล
1. ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ ต้องการในการนิเทศ	4.22	0.54	มาก
2. ด้านการวางแผนการนิเทศ	4.16	0.54	มาก
3. ด้านการดำเนินงานการนิเทศ	4.20	0.48	มาก
4. ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ	3.84	0.33	มาก
รวม	4.11	0.38	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 2 มีการนิเทศภายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M=4.11$, $SD=0.38$) และเมื่อ
พิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการศึกษา
สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ ($M=4.22$, $SD=0.54$) ด้านการดำเนินงานการ
นิเทศ ($M=4.20$, $SD=0.48$) ด้านการวางแผนการนิเทศ ($M=4.16$, $SD=0.54$) และด้านการประเมินผล
และรายงานผลการนิเทศ ($M=3.84$, $SD=0.33$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับสภาพการนิเทศภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ

(n = 318)

ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ	M	SD	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูผู้สอน ด้านการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ	4.28	0.75	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูผู้สอนด้านการพัฒนาโรงเรียน	3.96	0.89	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพความสะอาดและปลอดภัยของห้องเรียน	4.50	0.68	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินการนิเทศภายใน	4.12	0.90	มาก
5. ครูผู้สอนจัดทำแฟ้มข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.24	0.82	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันประชุมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการนิเทศ	4.10	0.87	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการนิเทศ	4.40	0.66	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดวิธีการพัฒนาผู้เรียน	4.18	0.87	มาก
รวม	4.22	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศอยู่ในระดับมาก ($M=4.22$, $SD=0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพความสะอาดและปลอดภัยของห้องเรียน ($M=4.50$, $SD=0.68$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการนิเทศ ($M=4.40$, $SD=0.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและ

ครูผู้สอนรวมกันประชุม ($M=4.10$, $SD=0.87$) และวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูผู้สอนด้านการพัฒนาโรงเรียน ($M=3.96$, $SD=0.89$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ

(n = 318)			
ด้านการวางแผนการนิเทศ	M	SD	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันประชุมเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศ	4.25	0.68	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ มาจัดทำเป็นโครงการนิเทศภายใน	4.12	0.88	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนกำหนดกิจกรรมการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของโรงเรียน	4.26	0.62	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน	3.92	0.97	มาก
5. คณะกรรมการนิเทศจัดทำปฏิทินการออกนิเทศ	4.37	0.70	มาก
6. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศสร้างสื่อและเครื่องมือแบบบันทึกสำหรับการนิเทศภายใน	3.87	0.90	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดขอบเขตความหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน	4.36	0.78	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการนิเทศภายในโรงเรียน	4.12	0.87	มาก
รวม	4.16	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($M=4.16$, $SD=0.54$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ คณะกรรมการนิเทศจัดทำปฏิทินการออกนิเทศ ($M=4.37$, $SD=0.70$) รองลงมาคือ ผู้บริหาร

สถานศึกษากำหนดขอบเขตความหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน ($M=4.36$, $SD=0.78$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ($M=3.92$, $SD=0.97$) และผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศสร้างสื่อและเครื่องมือแบบบันทึกสำหรับการนิเทศภายใน ($M=3.87$, $SD=0.90$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับสภาพการนิเทศภายใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้าน
การดำเนินงานการนิเทศ

(n = 318)

ด้านการดำเนินงานการนิเทศ	M	SD	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมครูทุกคนในสถานศึกษา เพื่อชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศก่อนทำการนิเทศ	4.53	0.70	มากที่สุด
2. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามกำหนดการในปฏิทินการนิเทศ	4.24	0.87	มาก
3. ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการสาธิตการสอน	3.17	0.83	ปานกลาง
4. ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการสังเกตการสอน	4.01	0.87	มาก
5. ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการพูด ชี้แนะแนะนำ	4.49	0.66	มาก
6. ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยรวมปฏิบัติการสอน รวมปรึกษาหารือ	3.97	0.90	มาก
7. ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศโดยการติดตามบันทึกการนิเทศจากครูผู้สอน	4.38	0.69	มาก
8. ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศโดยการติดตามผลโครงการนิเทศภายใน	4.07	0.82	มาก
9. ผู้นิเทศประชุมปรึกษาหารือร่วมกับครูผู้สอนหลังจากจัดกิจกรรมการนิเทศเรียบร้อยแล้ว เพื่อการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน	4.29	0.84	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

				(n = 318)
ด้านการดำเนินงานการนิเทศ		M	SD	แปลผล
10.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญ และกำลังใจให้ครูผู้สอนในระหว่างการนิเทศ	3.24	0.83	ปานกลาง
11.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม กิจกรรมการนิเทศภายในสม่ำเสมอ	4.27	0.78	มาก
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นิเทศสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอน	3.59	0.76	มาก
รวม		4.02	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการดำเนินงานการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($M=4.02, SD=0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมครูทุกคนในสถานศึกษา เพื่อชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศก่อนทำการนิเทศ ($M=4.53, SD=0.70$) รองลงมาคือ ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศโดยการติดตามบันทึกการนิเทศจากครูผู้สอน ($M=4.49, SD=0.66$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญ และกำลังใจให้ครูผู้สอนในระหว่างการนิเทศ ($M=3.24, SD=0.83$) และผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการสาธิตการสอน ($M=3.17, SD=0.83$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ

(n = 318)

ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ	M	SD	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ	4.06	0.73	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	3.67	0.72	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนร่วมกันสรุปและรายงานผลที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศ	3.81	0.71	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรมการนิเทศครั้งต่อไป	3.79	0.72	มาก
5. ผู้รับการนิเทศมีความตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลการนิเทศภายใน	3.81	0.92	มาก
6. ผู้บริหารกำหนดให้จัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรูปเล่ม เพื่อเผยแพร่ผลการนิเทศภายในเป็นประจำทุกปี	3.92	0.54	มาก
รวม	3.84	0.33	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($M=3.84$, $SD=0.33$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ อยู่ในระดับมาก ($M=4.06$, $SD=0.73$) รองลงมา คือ ผู้บริหารกำหนดให้จัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรูปเล่ม เพื่อเผยแพร่ผลการนิเทศภายในเป็นประจำทุกปี ($M=3.92$, $SD=0.54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรมการนิเทศครั้งต่อไป ($M=3.79$, $SD=0.72$) และผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ($M=3.67$, $SD=0.72$)

**ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาด
สถานศึกษา**

ผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ทำการทดสอบด้วยสถิติค่าที (t-test)

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

(n = 318)

สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	t	Sig.
ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการนิเทศ	ขนาดเล็ก	81	4.40	3.504	0.001*
	ขนาดกลาง/ใหญ่	237	4.16		
ด้านการวางแผนการนิเทศ	ขนาดเล็ก	81	4.29	2.586	0.010*
	ขนาดกลาง/ใหญ่	237	4.11		
ด้านการดำเนินงานการนิเทศ	ขนาดเล็ก	81	4.09	1.493	0.136
	ขนาดกลาง/ใหญ่	237	4.00		
ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ	ขนาดเล็ก	81	3.84	0.060	0.952
	ขนาดกลาง/ใหญ่	237	3.84		
รวม	ขนาดเล็ก	81	4.16	2.894	0.004*
	ขนาดกลาง/ใหญ่	237	4.03		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการนิเทศภายใน โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการนิเทศภายใน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ และด้านการวางแผนการนิเทศ แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 *ประชากร* ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 1,832 คน ในปีการศึกษา 2566

1.2.2 *กลุ่มตัวอย่าง* ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 318 คน ปีการศึกษา 2566

1.2.3 *เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย* ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ลักษณะ ได้แก่
แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

1.2.4 *การวิเคราะห์ข้อมูล* ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการ
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าที่

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 *ผลการศึกษาระดับสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี
เขต 2 มีการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ใน
ระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการใน

การนิเทศ ด้านการดำเนินงานการนิเทศ ด้านการวางแผนการนิเทศ และด้านการประเมินผลและ รายงานผลการนิเทศ ตามลำดับ โดยแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพความ สะอาดและปลอดภัยของห้องเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความ คิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูผู้สอนด้านการพัฒนาโรงเรียน

2) ด้านการดำเนินงานการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย สูงกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมครูทุกคนในสถานศึกษา เพื่อชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศก่อนทำการนิเทศ รองลงมาคือ ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดย การพูด ชี้แนะ แนะนำและมีข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญ กำลังใจให้ครูผู้สอนในระหว่างการนิเทศ และผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการสาธิตการสอน

3) ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง กว่าข้ออื่น คือ คณะกรรมการนิเทศจัดทำปฏิทินการออกนิเทศ ส่วนรายการที่อยู่ในลำดับที่ต่ำที่สุด คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศสร้างสื่อและเครื่องมือแบบบันทึกสำหรับการนิเทศภายใน

4) ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการ นิเทศ ส่วนรายการที่อยู่ในลำดับที่ต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศ ภายในโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

1.3.2 ผลการศึกษาเปรียบเทียบสภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการนิเทศภายใน โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการ นิเทศภายใน ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ และด้านการวางแผนการนิเทศ แตกต่างกัน ส่วนด้านการดำเนินงานการนิเทศและด้านการประเมินผลและรายงานผล การนิเทศ ไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

2.1 จากการศึกษาสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน เล็งเห็นความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้มีการกำหนดนโยบายและจุดเน้นในการนิเทศภายในให้สถานศึกษาได้มีการเพิ่มประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และปรับกระบวนการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) และชีวิตวิถีปกติต่อไป (Next Normal) และได้ส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาโรงเรียนคุณภาพใช้พื้นที่เป็นฐานใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนบริหารจัดการโดยใช้ทรัพยากรร่วมกัน และแสวงหาการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกระดับ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2566) ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นที่สถานศึกษาจะต้องมีการปรับปรุงการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูยกระดับคุณภาพของการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตกร ศาสตร์ และ นียดา เปี่ยมพิชนะ (2565) ทำการศึกษากการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการศึกษพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาตลอดจนการพัฒนาหลักสูตร ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี วัฒนธรรม และสังคมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การขาดประสบการณ์ของครูใหม่ การประสบปัญหาในการเรียนการสอนของครู ดังนั้น การนิเทศภายในสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นและเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2566) และได้มีการกำหนดแผนการดำเนินงานการนิเทศไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้ทางสถานศึกษาสามารถที่สำรวจสภาพปัญหาและความพร้อมทางด้านการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพได้อย่างสูงสุด สามารถเื้ออำนวยการปฏิบัติงาน และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ที่ดีให้กับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดของ

จุฑาวดี มงคลฤกษ์ฤทธิ์ (2565, น.18) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเป็นการนิเทศที่ตรงกับปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ผู้บริหารหรือผู้ทำการนิเทศรู้ปัญหาอย่างแท้จริงและเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ทำงานกันเป็นการพัฒนาตนเองและมีการดำเนินการได้รวดเร็วตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการถือว่าเป็นการนิเทศที่ดีที่สุด นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถพร เกตุแก้ว (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของวิทยาลัยเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2.3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ได้มีการนำผลการดำเนินการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรมการนิเทศครั้งต่อไป และตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลการนิเทศภายใน มีการจัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรูปเล่ม เพื่อเผยแพร่ในการนิเทศภายในประจำปีของสถานศึกษา (รายงานการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2565, น.80) สอดคล้องกับแนวคิดของ วีระศักดิ์ ชมภูคำ (2550, น.275 - 277) การประเมินผลและรายงานผลเป็นขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงานรวบรวมปัญหาที่ปฏิบัติแต่ละขั้นตอน เพื่อหาทางแก้ไข การประเมินขั้นสุดท้ายเป็นการเปรียบเทียบผลงาน เมื่อได้มีการปฏิบัติการนิเทศแล้วจะต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ถ้ามีการกำหนดกิจกรรมปฏิบัติการนิเทศไว้เป็นขั้นตอนก็อาจจะประเมินผลเมื่อจบทีละขั้นตอน เพื่อทราบผลการปฏิบัติงานว่าไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ถ้ายังไม่ดีก็จะได้นำมาพิจารณาหาเหตุผลและนำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่อีก การปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ให้มีผลการเรียนการสอนดีขึ้นก็คือ การพัฒนา การเรียนการสอนนั่นเอง เมื่อผลการเรียนการสอนในขั้นตอนแรกดีแล้วก็ปฏิบัติ และประเมินขั้นตอนต่อ ๆ ไป จนถึงขั้นตอนสุดท้ายจึงประเมินผลรวมอีกครั้งเมื่อเป็นที่พอใจ ก็นำมาขยายผลต่อไป เมื่อนำไปขยายผลก็ต้องนิเทศติดตามผลต่อไปอีก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธารทิพย์ คำยศ (2561) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ซึ่งพบว่า สภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการนิเทศและรายงานผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.4 ผลการวิจัยพบว่า รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมครูทุกคนในสถานศึกษา เพื่อชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศก่อนทำการนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้ตระหนักถึงผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานและมีความคาดหวังให้การดำเนินงานในแต่ละครั้งออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทางสถานศึกษาจึงได้ให้ความสำคัญ

กับการสร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการนิเทศให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคนก่อนทำการนิเทศ เพื่อให้ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ และความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน และร่วมกันปฏิบัติงานตามแผนงานให้ออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายได้อย่างสูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2566) สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น.52) กล่าวว่า ครูที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานเจตคติต่อวิชาชีพบุคลิกภาพและความต้องการ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องรวมพลังของครูที่มีความแตกต่างกันนี้ให้ สามารถปฏิบัติภารกิจของตน คือ การสอนจนประสบความสำเร็จตามความต้องการของหน่วยงาน ในขณะที่เดียวกันก็มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานให้แก่ครู เพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง ให้ดียิ่งขึ้น การนิเทศภายในจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการรวมพลังครูและพัฒนาครู

2.5 ผลการวิจัยพบว่า รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการสาธิตการสอน และผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญ และกำลังใจให้ครูผู้สอนในระหว่าง การนิเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อมีการจัดการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้นิเทศยังขาดความเชี่ยวชาญในการดำเนินกิจกรรมการนิเทศ ไม่สามารถสร้างขวัญ และกำลังใจให้กับครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาให้เกิดความสนใจในระหว่างการจัดการดำเนินกิจกรรมการนิเทศได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2, 2566) สอดคล้องกับ วัชรา เล้าเรียนดี (2556, น. 229) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติกรการนิเทศหรือการดำเนินการนิเทศ คือ การให้การช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริมเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนแก่ผู้รับการนิเทศด้วยวิธีการพูดชี้แนะ นำ รวมปฏิบัติ รวมปรึกษาหารือ รวมแก้ปัญหาหรือคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อครูต้องการเท่านั้น โดยทั่วไปกระบวนการนิเทศการสอนจะประกอบด้วย การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน การประชุมปรึกษาหารือเพื่อร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา

2.6 ผลการวิจัย พบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวม แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้นิเทศภายในสถานศึกษา ดำเนินการโดยใช้ ภาวะผู้นำ เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ การประสานงาน และการใช้ศักยภาพในการปฏิบัติงาน อย่างเต็มที่ อันจะส่งผลต่อการพัฒนางานของสถานศึกษานั้นโดยส่วนรวม (กลุ่มนิเทศ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2558, น.52) ส่งผลทำให้การนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต้องต่อเนื่องไปตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศ การนิเทศภายในสถานศึกษาจะต้อง สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาของครู ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระดับ

พัฒนาการของครู เป้าหมายสำคัญของการนิเทศ คือ การส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครู ในสถานศึกษา ให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจหลัก คือ การสอน หรือการสร้างเสริมพัฒนา ของนักเรียนทุกด้านให้เต็มตามวัยและเต็มศักยภาพ โดยมีหลักสูตรเป็นกรอบกำกับในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่า กระบวนการและขั้นตอนในการบริหารจัดการของแต่ละขนาด สถานศึกษาจะมีลักษณะ ภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน สถานศึกษาแต่ละขนาดต้องมี ลักษณะของการนิเทศภายในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกำพล วิลาวัลย์ (2549, น.132) ที่พบว่าการปฏิบัติกรณิเทศภายในสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มี การใช้กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ ครูไม่มีเวลาเพียงพอในการกำกับติดตามการ ปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ไม่เป็นไปตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ครูขาดความพร้อมเพื่อรับการ นิเทศ แนนอนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาการดำเนินงานภายในสถานศึกษา เพื่อให้ การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จด้วยการร่วมมือกัน พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขงานในโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพ (นนทพร พนาตรีสวัสดิ์, 2559) และการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการ ดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา เพื่อ ร่วมกันแก้ไขปัญหา การปรับปรุง เพื่อพัฒนาคุณภาพส่งผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนตลอดจนนักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพและมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้น (วิไลพร อ่อนภูเขมา, 2561) อีกทั้งการนิเทศภายในเป็นกระบวนการทางวิชาการที่ จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งที่จะ พัฒนาครูผู้สอนเป็นหลัก เนื่องจากปรัชญาของการนิเทศการศึกษานั้นมีความเชื่อว่าครูผู้สอนสำคัญ ที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษาถือเป็นผู้นำกระบวนการและองค์ประกอบอื่นมาใช้ เพื่อให้เกิดการ เรียนรู้แก่ผู้เรียนและมุ่งเน้นการช่วยเหลือการให้คำแนะนำให้คำปรึกษาและกระตุ้นครูเพื่อป้องกัน ความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานการแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษ การส่งเสริมให้มีการริเริ่มทดลองใหม่ ๆ ด้านการศึกษาและการส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครู (สุภัจฉรา กาใจ, 2562)

2.6.1 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการใน การนิเทศ แตกต่างกันไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สภาพความสำเร็จที่ต้องการให้เกิดขึ้นที่ผู้บริหารและครูได้ ทำงานร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครู ให้ สามารถดำเนินการเรียนการสอนไปด้วยดี โดยการให้ คำปรึกษาแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้น ติดตาม เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการ เรียนการสอนหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือเป็นไปตามมาตรฐานที่

ต้องการ เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดแก่ผู้เรียนของสถานศึกษา การที่สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อสำรวจความต้องการจำเป็นในการนิเทศ สำรวจข้อมูลจากการปฏิบัติงานทั้ง 4 ฝ่าย และแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในสถานศึกษาการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายในและการประเมิน คุณภาพภายนอก การวิเคราะห์นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการนิเทศภายในสถานศึกษาและนำผลการประเมินที่หลากหลายมากำหนดความต้องการจำเป็นในการภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ทัณติ มา พงษ์พรหม (2558) ได้กล่าวว่า การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ เป็นการพิจารณา สภาพและข้อจำกัดที่แท้จริง ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนเพื่อให้ได้นำมาประกอบการวางแผนการดำเนินการพัฒนาและให้แนวทางการแก้ไขที่ตรงจุด และแนวคิดของ ประภาภรณ์ พลรักษ์ (2560, น.10) ได้ให้ความหมายของข้อมูลสารสนเทศ สภาพปัญหา และความต้องการ ว่า ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง การนำเอาข้อมูลสภาพปัจจุบันที่มีอยู่ในขณะนั้น มาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาตรฐานการสำรวจความต้องการของครู การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการวิเคราะห์หาสาเหตุปัญหา การจัดลำดับ กำหนดทางเลือกการแก้ปัญหา และดำเนินการตามความต้องการการดำเนินงานแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของครู นักเรียน ชุมชน ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานศึกษาที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบันที่ยังคงเป็นปัญหา โดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อกำหนดจุดหมายของการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษา

2.6.2 ด้านการวางแผนการนิเทศ พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่สถานศึกษามีการสร้างความรู้ความเข้าใจ แก่บุคลากรในสถานศึกษาก่อนดำเนินการนิเทศภายในมีการกำหนดโครงการนิเทศภายในไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาและจัดทำแผนการนิเทศโดยระบุขั้นตอนรายละเอียดกิจกรรม คณะนิเทศวัตถุประสงค์และเป้าหมายการนิเทศภายในให้ชัดเจนกำหนดขอบเขตและความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนิเทศภายในสถานศึกษาและสถานศึกษาแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อประเมินผลในการนิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ธารทิพย์ ค่ายศ (2561, น.68) ได้กล่าวว่า กระบวนการในการเตรียมข้อมูลเพื่อวางแผนการนิเทศ โดยใชขอมูลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ โดยคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างสื่อเครื่องมือสำหรับการนิเทศ การกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบ การวางแผนการกระจายทรัพยากรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ชุมชนเข

ามามีส่วนรวมในการพัฒนาการศึกษา เผยแพร่แผนปฏิบัติการนิเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศ การประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศ จัดกิจกรรมการนิเทศภายใน การประสานงานให้สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดให้ได้ผลคุ้มค่าที่สุดโดยพิจารณาจาก สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนให้เหมาะสม และสามารถดำเนินการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยง่ายโดยต้องอาศัยการกำหนดทางเลือกแผนการวางแผนหรือโครงการ เพื่อ พัฒนาและแก้ไขปัญหา เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางของการดำเนินงานนิเทศภายในที่ดีที่สุด และ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, น.8) ได้กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนการ วางแผนและการกำหนดทางเลือกเป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ อันจะเป็นข้อกำหนดให้เกิดการวางแผน การกำหนดทางเลือกในการแก้ไข ปัญหาปรับปรุงส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยขั้นตอน การปฏิบัติ ได้แก่ 1) ทำความเข้าใจกับขอบข่ายอำนาจหน้าที่และบทบาทของผู้นิเทศภายในโรงเรียน ทำแผนและโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 2) นำผลการศึกษาข้อมูลจากสภาพปัจจุบัน และความต้องการมาจัดลำดับความสำคัญ ให้ทราบแน่ชัดว่า ปัญหาใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุง แก้ไขก่อนหลัง และ 3) ศึกษานโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์และแนวปฏิบัติของหน่วยงานระดับ อำเภอ จังหวัด และระดับกรมเพื่อจัดทำแผนให้สอดคล้องกันในการจัดทำโครงการนิเทศภายใน โรงเรียน อีกทั้งการวางแผน คือ การคิดหาแนวทางเลือกวงหน้าที่ดีที่สุดในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่าง ประหยัด ให้ได้ผลคุ้มค่าที่สุด โดยการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างระบบแบบแผน เพื่อให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.6.3 ด้านการดำเนินงานการนิเทศ พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีสภาพ การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการดำเนินงานการนิเทศ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นการนำแผนงานหรือโครงการไป ดำเนินการปฏิบัติหรือจัดกิจกรรมการนิเทศร่วมกันของบุคลากรในสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการ นิเทศ เทคนิค ทักษะ สื่อและเครื่องมือนิเทศ การเตรียมความพร้อมสร้างความเข้าใจรวมทั้งการ เสริมแรงช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา การดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาโดย การลงมือปฏิบัติตามแผน โครงการนิเทศ ปฏิทินการนิเทศ การกระตุ้นและการสร้างความเข้าใจในการ ดำเนินการนิเทศให้กับครูอย่างมีลำดับขั้นตอน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและความสอดคล้องกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการที่เป็นอยู่ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติกร สาสรี และ นิยดา เปี่ยมพีชนะ (2565) การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งพบว่า สภาพการนิเทศภายในของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ของ สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันสถานศึกษา พบว่า ด้านการดำเนินงานการนิเทศ แตกต่างกัน

2.6.4 ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านการประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่สถานศึกษาตรวจสอบ ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ความก้าวหน้าในการ ดำเนินงานนิเทศภายในตามแผนการนิเทศและโครงการนิเทศ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานการนิเทศภายในตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแผนการนิเทศรายงานผลการนิเทศภายใน และแจ้ง ให้ครูในสถานศึกษา ทราบโดยทั่วกัน นำผลการนิเทศไปใช้ในการปรับปรุงการนิเทศภายในให้มี ประสิทธิภาพ สถานศึกษา อาจนำผลข้อมูลการนิเทศภายในและเป็นส่วนหนึ่งของพิจารณาความดี ความชอบ โดยเน้นการ ประเมินผลตามสภาพจริง สอดคล้องกับชารี มณีศรี (2538, น. 206) กล่าวถึง ความจำเป็นของการนิเทศที่ส่งผล กับงานทั้งระบบในโรงเรียนว่า การนิเทศภายในโรงเรียนควรที่แต่ละ โรงเรียนจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาปรับปรุงที่เป็นปัญหาและอุปสรรคให้น้อยลงและหมด ไปจากโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลดีต่อนักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาจึงทำให้การ ประเมินผลและรายงานผลการนิเทศไม่ได้มีผลต่อสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับ แนวคิดของ อริยะ เอสมบุญ (2564, น.9) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลการนิเทศว่า การ กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศภายใน สถานศึกษา การวิเคราะห์ผลการประเมินการนิเทศภายในสถานศึกษา การสรุปผลการประเมินโดย การประชุมคณะกรรมการ วิเคราะห์ปัญหาจากการนิเทศภายในสถานศึกษา การแก้ปัญหาการ ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา การจัดทำรายงานเผยแพร่การนิเทศภายในสถานศึกษา และการ กำหนดแนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการนิเทศในครั้ง ต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ควรจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา โดย มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นวิทยากรในการสาธิตการสอนให้กับ บุคลากรในสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะและพัฒนาศักยภาพการดำเนินกิจกรรมการนิเทศภายใน สถานศึกษาให้ประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.1.2 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีให้กับครูผู้สอนในระหว่างการนิเทศ เพื่อที่จะทำให้ครูผู้สอนมีกำลังใจในการปฏิบัติงาน ทุ่มเท แรงกาย แรงใจและเสียสละตนเอง เพื่อบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

3.1.3 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุราษฎร์ธานี เขต 2 ควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอน เพื่อที่เป็นการสร้างทัศนคติในการทำงานที่ดี และมุมมองที่ดีในการปฏิบัติงานให้กับครูผู้สอน ได้สร้างความสุขในการทำงานให้กับครูผู้สอนได้ในทุกๆ วัน อันจะนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

3.2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ
_____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรรทอง จิตรเดชากุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2561). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จรินทร์ อุตสาหะ. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษา
ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ไฉน ยังละอ. (2550). การศึกษาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนแกนนำ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ธารทิพย์ ด้ายศ. (2561). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กตามการรับรู้
ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3.
(การค้นคว้าอิสระปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี,
สุราษฎร์ธานี.
- นิตยา ทองไทย. (2552). การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- นิติกร สาครี และนิตดา เปี่ยมพีชนะ. (2565). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. Journal of Modern
Learning Developmentปีที่ 7ฉบับที่ 10 ประจำเดือนพฤศจิกายน 2565.
- นนทพร พนาตรีสวัสดิ์. (2559). กลยุทธ์การนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). หลักการวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
_____. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ปนัดดา ศิริพัฒน์กมลนิตย์. (2558). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด
ระยอง จันทบุรี ตราด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ
รำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ประภารัตน์ พนานุสรณ์. (2557). บทบาทผู้บริหารในการนิเทศภายในของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). แนวทางการบริหารงานนิเทศภายในโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. วารสารครุศาสตร์วิชาการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 (กันยายน - ธันวาคม 2564).
- พิสิฐ ทวีกาญจน์. (2552). สภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ภคพร เลิกนอก. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ขอนแก่น.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). การจัดการและการบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- มาหะมะ สูดิงมามะ. (2556). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
ในจังหวัดยะลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยอิสลามศึกษา,
ยะลา.
- เมธินี สะไร. (2560). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอเรือเสาะ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ยะลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา
อิสลามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสาร AL-NUR บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยฟาฏอนี,
ปีที่ 12 ฉบับที่ 23 (จ.ที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2560).
- รวีสรา แป้งคุณญาติ และ สมกุล ถาวรกิจ. (2563). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา
ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1.
วารสารสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. Vol 1 No 1 (2020): วารสาร
สังคมศึกษา มจร ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2563).
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2557). การบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5) สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.

- วิโรจน์ ศรีภักดี. (2553). *การนิเทศภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- วิไลพร อ่อนอุษา. (2561). *การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับ สถานศึกษาสังกัดมัธยมศึกษา เขต 24*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ศิริพร อิ่มชื่น. (2566). *บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วารสารนวัตกรรมทางการศึกษาและการวิจัยแห่งสุวรรณภูมิ (สนว.). ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (2023): มกราคม - มีนาคม 2566.*
- สันติ บุญภิรมย์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บุคพ้อยท์
- สุนารี ตรีวิเชียร, นันทิยา น้อยจันทร์. (2566). *ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการศึกษา 4.0 กับการนิเทศภายในสถานศึกษา. รายงานการประชุม Graduate School Conference. Vol 5, No 1 (2023).*
- สุภัจฉรา กาใจ. (2562). *แนวทางการบริหารจัดการปัจจัยที่ส่งผลต่องานนิเทศภายในของโรงเรียนนาโปลัสพิทยาคม อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *กระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565)*.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตาม กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). *ตัวบ่งชี้และหลักเกณฑ์การประเมินสำนักงาน รอบรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา*. ม.ป.ท.

- อัมพรกัญญ์ บัวครอง. (2553) การนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนร่วม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 . มหาวิทยาลัยศิลปากร/
กรุงเทพฯ.
- อาหามะ ดือเร๊ะ. (2555). การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ก

รายนามและประวัติผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ	ดร.สำรวย ภัคดี
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุราษฎร์ธานี ชุมพร
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาภาวะผู้นำการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา
ชื่อ	ดร.ญาณิศา บุญจิตร
ตำแหน่ง	รองคณบดีคณะครุศาสตร์
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
วุฒิการศึกษา	ดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	การบริหารการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา
ชื่อ	ดร.ปรีมปรีชญ์ คณินพศุตย์
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
วุฒิการศึกษา	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประสบการณ์หรือความชำนาญ	การวัดและประเมินผล สถิติ วิจัยการศึกษา และคณิตศาสตร์

ภาคผนวก ข

สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ อว.0602.16 (บ) / ๙34

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๘ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอยื่นเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สำรวย ภักดี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจันจิรา เพ็ชระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามโครงการการศึกษา ค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบอกคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 061-815-7214

ที่ อว.0602.16 (บ) / 834

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพลู อำเภอบางกร่าง
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๘ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ญานิศา บุญจิตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจันจิรา เท๊ะระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามโครงการการศึกษา ค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 061-815-7214

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ โทร. 8506

ที่ อว 0602.16 (บ)/ 814 วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริมปรัชญ์ คณินพศุตย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวจันจิรา เพ็ชระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ตามโครงการการศึกษา ค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ จะขอบคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 061-815-7214

ที่ อว.0602.16 (บ) / 861

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

6 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพหวาย

ด้วยนางสาวจันทิรา เพ็ชระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยการแจกแบบสอบถามในการวิจัยให้กับครูในโรงเรียนบ้านโพหวาย เพื่อนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ก่อนจะนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ในการวิจัย ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รณศักดิ์ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 061-825-7214

ที่ อว.0602.16 (บ) / 861

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

6 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสมหวัง

ด้วยนางสาวจันจิรา เพ็ชระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าอิสระ โดยการแจกแบบสอบถามในการวิจัยให้กับครูในโรงเรียนวัดสมหวัง เพื่อนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาคำความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ก่อนจะนำไปใช้จริงในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ในการวิจัย ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการศึกษาค้นคว้าอิสระที่จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนันต์ดี สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 061-825-7214

ที่ อว.0602.16 (บ) / 871

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๗ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ด้วยนางสาวจันจิรา เพ็ชระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 318 คน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนศักดิ์ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล
รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 061-825-7214

ที่ อว.0602.16 (บ) / 871

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๗ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษากับข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ
เขียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วยนางสาวจันทิรา เพ็ชระ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง การนิเทศภายใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นครู ในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูล เพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนศักดิ์ สายจำปา)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายยุทธศาสตร์ แผน นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 061-825-7214

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

เรื่อง การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุราษฎร์ธานี เขต 2

Internal Supervision of Schools under Suratthani Primary Educational Service
Area Office 2

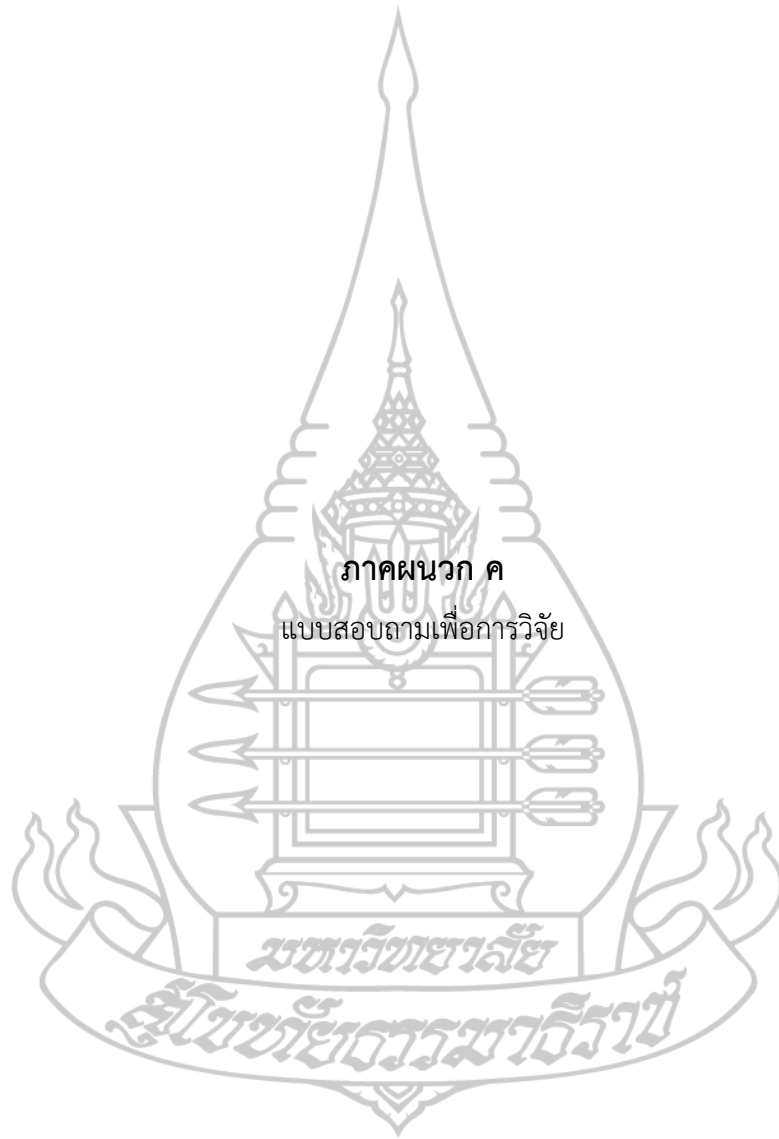
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวจันจิรา เพ็ชระ

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ 0618257214

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

สุราษฎร์ธานี เขต 2

Internal Supervision of Schools under Suratthani Primary Educational Service

Area Office 2

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

แบบสอบถามมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในของสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ และกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามนี้ จะได้รับการเก็บรักษาไว้เป็นความลับและจะนำผลไปใช้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงในการให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาวจันจิรา เพ็ชระ

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. คุณวุฒิ

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี

5-10 ปี

มากกว่า 10 ปี

3. ขนาดสถานศึกษา

ขนาดเล็ก

ขนาดกลาง /ขนาดใหญ่

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของสภาพการนิเทศภายใน

- สถานศึกษาของท่าน เพียงข้อละ 1 ระดับเท่านั้น โดยกำหนดระดับดังนี้
- 5 หมายถึง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง สภาพการนิเทศภายในของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	การนิเทศภายในของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของครูผู้สอน ดานการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ					

ข้อ	การนิเทศภายในของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของครูผู้สอนด้านการพัฒนาโรงเรียน					
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพความสะอาดและปลอดภัยของ ห้องเรียน					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการ ดำเนินการนิเทศภายใน					
5	ครูผู้สอนจัดทำแฟ้มข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็น รายบุคคล					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันประชุม วิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหาการนิเทศ					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมการกำหนดทางเลือกในการแก้ไข ปัญหาการนิเทศ					
8	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดวิธีการพัฒนาผู้เรียน					
การวางแผนการนิเทศ						
9	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันประชุมเพื่อกำหนด วัตถุประสงค์ในการนิเทศ					
10	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ มาจัดทำเป็นโครงการนิเทศภายใน					
11	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนกำหนดกิจกรรมการนิเทศภายในให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของโรงเรียน					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน					
13	คณะกรรมการนิเทศจัดทำปฏิทินการออกนิเทศ					
14	คู่มือและผู้รับการนิเทศสร้างสื่อและเครื่องมือแบบบันทึกสำหรับการ นิเทศภายใน					
15	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดขอบเขตความหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน					
16	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการนิเทศ ภายในโรงเรียน					

ข้อ	การนิเทศภายในของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การดำเนินงานการนิเทศ						
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมครูทุกคนในสถานศึกษา เพื่อชี้แจงเพื่อสร้างความรู้สึกความเข้าใจในกระบวนการนิเทศก่อนทำการนิเทศ					
18	ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติตามกำหนดการในปฏิทินการนิเทศ					
19	ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการสาธิตการสอน					
20	ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการสังเกตการสอน					
21	ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยการพูด ชี้แนะ แนะนำ					
2	ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศ โดยรวมปฏิบัติการสอน รวมปรึกษาหารือ					
23	ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศโดยการติดตามบันทึกการนิเทศจากครูผู้สอน					
24	ผู้นิเทศดำเนินกิจกรรมการนิเทศโดยการติดตามผลโครงการนิเทศภายใน					
25	ผู้นิเทศประชุมปรึกษาหารือร่วมกับครูผู้สอนหลังจากจัดกิจกรรมการนิเทศเรียบร้อยแล้ว เพื่อการแก้ไขปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน					
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร่างขวัญ และกำลังใจให้ครูผู้สอนในระหว่างการนิเทศ					
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสม่ำเสมอ					
28	ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นิเทศสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอน					
การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ						
29	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง					

31	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนร่วมกันสรุปและรายงานผลที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศ					
32	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรมการนิเทศครั้งต่อไป					
33	ผู้รับการนิเทศมีความตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลการนิเทศภายใน					
34	ผู้บริหารกำหนดให้จัดทำรายงานผลการนิเทศเป็นรูปเล่ม เพื่อเผยแพร่ผลการนิเทศภายในเป็นประจำทุกปี					

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความและวัตถุประสงค์

คำความสอดคล้องเชิงเนื้อหาและวัตถุประสงค์ IOC รายข้อ
การวิจัยเรื่อง การนิเทศภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม = $\sum R$	IOC = $\sum R/N$	แปลผล
		1	2	3			
1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ							
1.	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความตองการของครูผู้สอน ด้านการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความตองการของครูผู้สอนด้านการพัฒนาโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพความสะอาดและความปลอดภัยของห้องเรียน	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
4.	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจสภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการดำเนินงานนิเทศภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.	ครูผู้สอนจัดทำแฟ้มข้อมูลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันประชุมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวมการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดวิธีการพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. การวางแผนการนิเทศ							
9.	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษารวมกันประชุมเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ในการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม = $\sum R$	IOC = $\sum R/N$	แปลผล
		1	2	3			
10.	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนไขข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ มาจัดทำเป็นโครงการนิตศภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11.	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนกำหนดกิจกรรมการนิตศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12.	ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการนิตศภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13.	คณะกรรมการนิตศจัดทำปฏิทินการออกนิตศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14.	ศูนย์เทศและผู้รับการนิตศสร้างสื่อและเครื่องมือแบบบันทึกสำหรับการนิตศภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15.	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์เทศและผู้รับการนิตศไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16.	ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการนิตศภายในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. การดำเนินงานการนิตศ							
17.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงครูผู้สอน สร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการนิตศก่อนทำการนิตศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18.	ศูนย์เทศและผู้รับการนิตศปฏิบัติตามกำหนดการในปฏิทินการนิตศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19.	ศูนย์เทศดำเนินกิจกรรมการนิตศ โดยการสาธิตการสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20.	ศูนย์เทศดำเนินกิจกรรมการนิตศ โดยการสังเกตการสอน	-1	-1	+1	3	1	ใช้ได้
21.	ศูนย์เทศดำเนินกิจกรรมการนิตศ โดยการพูด ชี้นำ แนะนำ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม = $\sum R$	IOC = $\sum R/N$	แปลผล
		1	2	3			
22.	ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศ โดยรวมปฏิบัติการสอน รวมปรึกษาหารือ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23.	ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศโดยการติดตามบันทึกการนิเทศจากครูผู้สอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24.	ผู้นิเทศดำเนินการนิเทศโดยการติดตามผลโครงการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25.	ผู้นิเทศประชุมปรึกษาหารือร่วมกับครูผู้สอนหลังจากจัดกิจกรรมการนิเทศเรียบร้อย ในการแก้ไขปัญหาปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางขวัญ และกำลังใจให้ครูผู้สอนในระหว่างการนิเทศ	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
27.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28.	ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นิเทศสร้างเจตคติที่ดีต่อการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. การประเมินผลและรายงานผลการนิเทศ							
29.	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30.	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
31.	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนร่วมกันสรุปและรายงานผลที่เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
32.	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการดำเนินการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรมการนิเทศครั้งต่อไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
33.	ผู้รับการนิเทศมีความตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม = $\sum R$	IOC = $\sum R/N$	แปลผล
		1	2	3			
34.	ผู้บริหารกำหนดให้จัดทำรายงานผลการนิเทศ เป็นรูปเล่ม เพื่อเผยแพร่ผลการนิเทศภายในเป็นประจำ ทุกปี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.848	34

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A1	149.8529	91.220	.247	.847
A2	150.1765	83.241	.625	.836
A3	149.9706	85.545	.683	.837
A4	150.2941	89.547	.233	.848
A5	150.2059	83.441	.612	.836
A6	149.8529	91.220	.247	.847
A7	150.1765	84.029	.637	.836
A8	150.0588	85.027	.565	.838
A9	150.0294	90.029	.256	.847
A10	150.2353	84.428	.545	.838
A11	149.9412	89.572	.351	.845
A12	150.3235	88.589	.287	.846
A13	150.2059	88.047	.298	.846
A14	149.8529	94.917	-.220	.854
A15	149.9412	85.512	.699	.837
A16	150.2059	87.078	.437	.842
A17	150.3529	83.932	.568	.837
A18	150.0000	90.424	.224	.847
A19	150.1471	84.675	.587	.837
A20	150.1471	85.523	.493	.840
A21	150.0588	85.996	.566	.839
A22	150.2353	86.731	.387	.843
A23	150.0588	91.390	.108	.851
A24	149.8824	89.986	.329	.845
A25	150.1471	90.008	.194	.849
A26	150.2059	89.805	.210	.848
A27	150.0882	92.810	.001	.854
A28	149.9706	87.787	.471	.842
A29	150.1176	88.410	.290	.846
A30	150.1176	89.077	.261	.847
A31	150.0882	88.750	.333	.845
A32	150.2353	93.579	-.058	.857

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
A33	149.9118	89.477	.329	.845
A34	150.2647	93.110	-.023	.855

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นางสาวจันจิรา เพ็ชระ
วัน เดือน ปี เกิด	14 พฤษภาคม 2533
สถานที่เกิด	อำเภอพุนพิน สุราษฎร์ธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	64/34 ม.4 ต.หัวเตย อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี 84130
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตร์บัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พ.ศ. 2557
ประวัติการทำงาน	โรงเรียนบ้านปลายคลอง ตำแหน่งครูผู้ช่วย พ.ศ. 2557 โรงเรียนบ้านปลายคลอง ตำแหน่งครู พ.ศ. 2559 โรงเรียนบ้านปลายคลอง ตำแหน่งครูชำนาญการ พ.ศ. 2565

This is Mendeley biography

